No 2669 Zaterdag 27 April 1935 51ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elke Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: Past. S. Mateo. Tel. 413
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f.0.50 voor elke regel meer 10 cts.

Een belangwekkende Radiotoespraak.

Enkele weken geleden sprak voor de Katholieke Radio Omroep in Nederland de heer Maté, verbonden aan 't Centraal Katholiek Koloniaal Bureau te 's Gravenhage, een buitengewoon belangrijke rede uit welke in wijder kring dan die der radiolluisteraars verdient bekend te worden. Temeer daar zij niet alleen voor katholieke punten inhoudt, welke overweging verdienen.

De spreker is zelf 20 jaren in Indië werkzaam geweest en is thans reeds 4 jaren weer in Nederland gevestigd. De Indische maatschappij kent hij dus. En door zijn functie in het C.K.K.B. in den Haag heeft hij er het contact mee bewaard.

Ten aanzien van de taak, welke den katholiek in Indië toebedeeld is, zei hij zeer behartenswaardige dingen, die ook hier geld . Hij is van oordeel, dat de leken de geestelijkheid dienen te steunen in het missioneringswerk, allereerst door hun eigen levenswandel. De inlander vereenzelvigt immers de Westerse beschaving met het christendom en kan voor dit laatste geen respect hebben, als hij van de zijde der Europeanen een „beschaving" te zien krijgt, waarvan hij walgt.

Als beschavingsproducten, die de eerbied voor en het gezag van de Europeaan ondermijnen, noemde hij o.a.: drankmisbruik; luidruchtige braspartijen, die op de beheerste inlander een funeste indruk maken; indecente dans, die de fijngevoelige inlander afstoot; brutaal décolété van Europese dames, die in schrille tegenstelling is met de gesloten, gedistingeerde kleding der inlandse vrouw; society-films, waarin de Europese vrouw haar eer te grabbel gooit.

Als oud-lid der keurings-commissie kan hij getuigen,dat er aan films ontzettend veel rommel in Indië wordt ingevoerd. Er wordt wel veel geknipt en afgekeurd, maar nog lang niet genoeg. Z.i. zijn de eisen nog niet voldoende streng.

Over het algemeen, zegt hij, voelen de de katholieke Europeanen in Indië meer behoefte aan organisatie dan in bepaalde omgevingen in eigen land, hetgeen verklaarbaar is, daar zij, zo vaak zij principieel willen zijn, onderlinge steun en samenwerking behoeven.

Van degenen, de in Indië afvallen van het geloof, kan veilig gezegd worden, dat dit niet zozeer lag aan Indië als aan hen zelf. Innerlijk waren zij reeds van de Kerk vervreemd toen zij in Indië aankwamen en daar vonden zij dan de een of andere factor, die er het laatste schepje op deed.

Dat er op katholiek gebied veel gepresteerd wordt met medewerking van tal van principieel voelende leken, blijkt o.m. uit cijfers, die de spreker noemde.

Er zijn in totaal 2200 missionarissen, inbegrepen kloosterbroeders en -zusters. In dit getal zijn 400 priesters begrepen.

In verband met de verhouding, die van ons standpunt behoort te bestaan tot den inlander, wees hij erop, dat de volkomen gelijkwaardigheid van blank en bruin voor de Kerk reeds tot uitdrukking is gebracht in de opleiding van volkomen gelijkwaardige priesters, die een opleiding genieten, volkomen gelijk aan die van de Europese priester. In verscheidene seminaria zijn daartoe reeds tientallen jongens in opleiding. In de missie der paters Jezuiten zijn zelfs reeds 9 afgestudeerde inlandse priesters werkzaam.

Ook de verhouding der katholieke leken onderling werd in beschouwing genomen. Enige tijd geleden is er een aandachttrekkend, geruchtmakend geschil geweest onder voormannen, o.a. leden van de Volksraad.

Dergelijk gekrakeel geeft altijd schade aan de beweging. Zo gebeurde ook in dit geval. Er is in de pers heel wat over te doen geweest.

Zonder op de bijzonderheden in te gaan gaf de spreker als zijn mening te kennen, dat het geen beginselstrijd gold, doch een betreurenswaardige strijd van personen. Deze kwam naar zijn mening grotendeels daaruit voort, dat men de leiding op politiek en op sociaal gebied niet gescheiden had gehouden, doch had gelaten in handen van dezelfde personen.

Dit dient z.i. vermeden te worden, wil men geen teleurstellingen als de ondervondene beleven. Men moet niet overal stuiten op dezelfde personen.

Dit laatste is van bizondere waarde als waarschuwing voor elke samenleving, waarin men de leiding van alles en nog wat concentreert in handen van steeds dezelfde personen — vaak mensen, die door de geschiedenis worden aangewezen als in gebreke gebleven om bloei te brengen waar zij leiding namen; die de organisaties, welke zij behoorden te leiden, deden ondergaan in persoonlijk gewrijf, zonder ooit iets vruchtdragends te hebben tot stand gebracht, waarbij aan personen en zaken hun juiste plaatsen werden toegekend, in een sfeer van waarachtige toewijding.

Vrijheid, gelijkheid, Broederschap.

Minister Marchant en St. Thomas.

Minister Marchant sprak tegen het einde van zijn jongste grote rede in de Eerste Kamer de volgende merkwaardige woorden:

„Dezer dagen heb ik een voortreffelijk boek gelezen van den Frankfurter hoogleraar prof. Heinz Morr: „Die Massenwelt im Kampf und ihre Form." Om de betekenis van het historische verloop van de begrippen omtrent de maatschappij duidelijk te maken, stelt hij naast elkander, als Lutheraan in volle onpartijdigheid, de gemeenschap der Christenen van St. Thomas van Aquino en de algemene samenleving van Rousseau: Bij de Aquinaat vinden wij een gebouw van gotische architectuur van standen en corporaties, naar een eeuwige Goddelijke wet samengevoegd tot een eenheid als van een gezin. Bij Rousseau een ongeordende, vlakke veelheid van louter gelijke en vrij, geïsoleerde subjecten, samengehouden alleen door het verstand, dat is een zogenaamd intellectueel egoïsme. Bij Thomas een organisatie van ongelijke, doch voor het geheel even gewichtige liefdediensten, die eerst tezamen gemeenschap scheppen, in wezen het volk makende tot een gezin in het groot. Bij Rousseau alleen een abstracte eenheid met een uitgetelde volkswil, een menigte van individuen, die een opzegbaar maatschappelijk verdrag hebben gesloten in de hoop, zo hun persoonlijk voordeel het best te zullen zien gewaarborgd. Dit „Contract-Social" echter heeft — gelijk het meer gaat met zuivere rechtszaken — niet voorziene gevolgen; terwijl het toch het individu meende te bevrijden uit de banden van corporatie en stand, leverde het de mensen eerst recht over aan de dwang van de klasse, dat is de georganiseerde massa. De schrijver kiest voor Thomas. Hij vraagt, wat er onder de leuze vrijheid, gelijkheid en broederschap van de broederschap is terecht gekomen. Dat mogen ook wij erkennen. Alleen als wij voortwerken, broederlijk, aan de belangen van ons volk, geschapen naar de eeuwige wet als één groot gezin, zullen wij de ons opgelegde taak naar eis vervullen."

De secteschool.

De laatste statistiek van het onderwijs in Nederland noemt in het gewoon lager onderwijs het aantal

bijzondere scholen	4.432,
openbare scholen	3.085,
met een leerlingenaantal	
op bijzondere scholen	765.161,
op openbare scholen	410.592.

Terwijl in de laatste twee jaren de bijzondere school en in aantal en in leerlingen vooruitging, ging de opbare school achteruit met ruim 100 scholen, en ruim 30 duizend leerlingen.

Het is dus in Nederland al hetzelfde als op Curaçao.

Het grote publiek stelt meer en meer de bijzondere school (onze tegenstanders noemen dat de secteschool) boven de openbare.

Hoe verouderd en reactionair die tegenstanders, met hun orgaan La Prensa zijn, schrijft het anti-Revolutionaire dagblad „de Standaard" in een antwoord aan Dr. Polak van de Ned. S.D.A.P.

Onze Curaçaose tegenstanders van de „Secteschool" zouden (maar ze doen het niet) er hun voordeel mee kunnen doen.

De Standaard schrijft dan op een dergelijke uitlating.

Dat is nog weer eens een heel oude klank. Proeve van taaie „reactie".

Wij hebben de wetenschap. Ons is de openbare school goed genoeg.

De neutraliteit is ons naar de zin. En wat wij goed genoeg achten, behoort voor heel het volk goed genoeg te zijn.

Want onze vrijzinnige opvatting is de normale, feitelijk de enige die door de overheid is te aanvaarden.

Al het andere is **secte** en **sectaris**.

Het gewone, normale is, dat heel het publieke leven los gemaakt wordt van de diepere levensovertuigingen in een volk.

Wie ook het onderwijs wil gedragen zien door het geestelijk fundament van het leven, die mag misschien zijn gang gaan, maar gelijke rechten in de Staat heeft hij niet. Hij is sectaris.

Alleen waar het ons soc.-dem. naar de zin is, dat mag **openbaar** heten en dat heeft recht op volle steun van de Staat.

Het is treffend te zien, hoezeer vele mensen van vrijzinnigen-huize nog altijd niets geleerd hebben en... niets vergeten.

Feestvieren.

Er staat ergens in de Schrift: „Zalig het volk dat weet feest te vieren."

We hebben ons vroeger wel eens verwonderd over dat woord, toen we nog dachten dat feestvieren geen kunst was. Dat, als er maar een titel was, dat wel vanzelf ging.

Maar in de laatste jaren zien we hier op Curaçao dat feestvieren moeilijk is. Willem de Zwijgerfeest, Onafhankelijkheidsfeest — en nu het vijftigjarig bestaan van de Hendrikschool.

Zonder wanklanken, we moeten het helaas bekennen, zijn deze feesten niet gevierd kunnen worden.

Naar we vernemen, heeft het protestcomité met de goede honderd handtekeningen besloten op zijn standpunt te blijven staan, bij besluit van een vergadering van 12 personen in het Recreation Park. Erg veel animo voor een daadwerkelijk protest was er dus niet.

Men wist er raad op en de niet-aanwezigen werden maar gerekend het eens te zijn, met de meerderheid van de 12 aanwezigen!

We geloven niet dat in één huishoudelijk reglement ter wereld, een dusdanig artikel is opgenomen.

Maar ook de oude commissie heeft zijn standpunt gehandhaafd, en zich niet laten intimideren door een kleine minderheid.

De commissie is begonnen met de inzameling, waaraan ook hebben meegedaan, personen die op het rekest hun handtekening geplaatst hadden.

Dat de feestviering er onder lijden zal, daar is men wel van overtuigd en dat is jammer.

Had men nu hier niet kunnen zoeken wat allen vereend „het leerling zijn van de Hendrikschool"?

Steunt het Apostolaat ter Zee.

Met de K XVIII op reis

verteld door Luit. Leeuwenburg in de Kath. Illustratie.

IV.

Atlantische Oceaan.

De Kaap Verdische eilanden, die zich ongeveer op de 17e breedtegraad aan de Westkust van Afrika bevinden, behoren zeker niet tot de rijkste van de over de gehele wereld verspreide overblijfselen van het eens zo machtige Portugese koloniale rijk. Het is eigenlijk moeilijk te begrijpen, dat deze kale rotseilanden in de grote zeiltijd algemeen als aanloophaven dienden voor de Kaapvaarders. Door de ontzettende droogte ontbreekt plantengroei bijna geheel en al en verversingen als verse groenten zijn dan ook maar in beperkte mate te verkrijgen en dan nog van twijfelachtige kwaliteit. Mocht vooral St. Vincent voor de stoomschepen nog lange tijd van belang zijn als bunkerstation voor steenkolen, door de vloeibare brandstof en de motorschepen is ook deze economische factor in betekenis sterk achteruitgegaan. Vroeger werd per jaar 360.000 ton kolen verladen; dit jaar zal het nog geen 60.000 ton bedragen. De negerbevolking is dan ook zeer arm en uit de grote hoeveelheid vervallen woningen blijkt wel dat velen elders een beter bestaan gezocht hebben, al moet waarheidsgetrouw vermeld worden, dat het verschil tussen bewoonde en vervallen woningen niet bijster groot is.

Een Nederlandse onderzeeboot was nu juist niet een alledaags verschijnsel in de baai Porto Grande en spoedig waren we omzwermd door een groot aantal roeibootjes met nieuwsgierige zwartjes. En het zou al zeer verwonderlijk geweest zijn, indien wij ook hier niet enige zwervers onder aangetroffen hadden, die het Nederlands in meerdere of mindere mate machtig waren. Meestal beperkt hun kennis van Nederland zich tot Rotterdam en de Schiedamse dijk, maar dikwijls kunnen zij goede diensten bewijzen als tussenpersoon voor leveranciers en dergelijke. Zelfs de kleine negerjochies hadden voor deze gelegenheid blijkbaar enige woorden Nederlands ingestudeerd, want de woorden: „Stuurman, Spring" waren niet van de lucht. Dit ging dan vergezeld van een uitnodigend gebaar om een muntstukje in het water te werpen, hetwelk zij met grote virtuositeit opdoken.

Op onze gehele tocht zullen we het waarschijnlijk niet meer zo rustig krijgen als gedurende de 4 dagen in St. Vincent. Op een halve mijl afstand van de landingsplaats in de baai geankerd, kregen we volop ons deel van de flink doorstaande Noord-Oostpassaat, welke hier voor een goede afkoeling zorgt en het klimaat zeer draaglijk maakt. De wal bood niet veel aantrekkelijks, zodat een ieder het zich aanboord zo genoeglijk mogelijk maakte en zich amuseerde met hengelsport, gramofoonmuziek en vooral met brievenschrijven. Want iedereen had het restant van zijn nergens inwisselbare eilandengeld omgezet in postzegels, waarvan de laagste een waarde had van 1 centavo, gelijkstaande met 0,07 van onze Nederlandse cent. Gaarne hadden we onze brieven meegegeven met het Nederlandse s.s. Parkhaven, dat in de vroege morgen van de dag van ons vertrek de baai binnenliep. De respectabele mail, die wij met behulp van deze postzegels geproduceerd hadden, was echter reeds de vorige avond aan de wal gebracht en de postdirecteur was 's morgens niet te bewegen, zijn bed te verlaten om onze mail gereed te maken voor het Nederlandse schip. Zodat we tenslotte maar vertrokken en onze brieven waarschijnlijk hebben moeten wachten tot 18 December op de officiële Portugese maildienst. De kapitein van het s.s. Parkhaven was zo vriendelijk ons aan wat gistkoekjes te helpen om brood te bakken, zodat het vooruitzicht van eerst beschimmeld brood en daarna hard brood uit blik weer uit het gezichtsveld verdween.

Vol goede moed begaven we ons de 16e December op weg naar onze plaats in het midden van de Oceaan om de „Snip" te helpen op haar Kerstvlucht naar West-Indië. Nog op de dag van ons vertrek ontvingen we bericht uit Porto Prayo, dat de „Snip" behouden te Casablanca is aangekomen. De vertegenwoordiger van de K.L.M., dien wij op St. Vincent ontmoetten, op zijn doorreis naar Porto Prayo, had ons beloofd ons van de bewegingen van het vliegtuig op de hoogte te zullen houden en op 17 December kregen we dan ook kort na elkaar bericht van het vertrek uit Casablanca en de veilige landing te Porto Prayo. Intussen schommelen we door naar onze plaats op 1 gr. Noorderbreedte en 33 gr. Westerlengte, terwijl 900 K.M. verder om de West de Stuyvesant zich meldt. Wij weten, dat de „Snip" op de 19e December ongeveer vijf uur 's middags scheepstijd zal vertrekken en dat zij, na ongeveer vijf en een half uur vliegen bij een gemiddelde snelheid van 200 K.M. per uur, in onze buurt moet zijn. Hoewel het dan volkomen donker is en de kans, dat wij de „Snip" zullen zien, dus zeer gering zal zijn, gaat niemand naar kooi. Voorlopig wordt de tijd gekort met gramofoonmuziek. Zodra we echter om half zes van Porto Prayo bericht hebben, dat de „Snip" vertrokken is om kwart over vijf, komt er spanning. Want nu moeten wij weldra verbinding krijgen. Maar hoe de telegrafisten ook roepen en hun afstemming controleren en meer energie geven, geen antwoord. Als er dan na twee uur nog geen verbinding is, worden wij er stil van. En er gaat een zucht van verlichting op als Porto Prayo ons waarschuwt, dat de „Snip" ons roept in een andere golf wegens defect aan de radio,

Daarboven in de lucht heeft men de zaak blijkbaar rustiger opgevat, want onmiddellijk begint Van der Molen de groeten van Zijne Excellentie den Minister van Defensie over te seinen, gevolgd door een bedankje voor ons telegram met beste wensen voor een behouden overtocht, om dan eindelijk ook eens om een peiling te vragen. Intussen heeft men aan dek alle mogelijke valreepslichten en 5-pitters opgetuigd, in de hoop, dat dit voor de „Snip" een aanwijzing mag zijn, dat hier Hr. Ms. K X VIII ligt en men begint al vol spanning de hemel af te zoeken. Regelmatig komt Van der Molen nu terug om peiling te vragen en vrijwel zonder afwijking van zijn opgegeven koers zien we op de kaart de „Snip" op ons aanstuiven. Totdat we haar, om ongeveer half elf, plotseling bijna Noord peilen. Nu moet zij vlak bij ons zijn en inderdaad geeft de „Snip" haar positie dicht bij onze plaats. Zij ziet onze lichten niet, omdat zij boven de wolken vliegt, maar vraagt of wij de motoren niet horen. Maar hoe we ons ook inspannen om iets waar te nemen en hoe gaarne wij ook zouden willen instemmen met den enthousiast, die hem vast en zeker meende te zien, we moeten tenslotte erkennen, dat deze snip aan onze neus voorbij is gegaan en we begeven ons niet geheel voldaan naar kooi. Zo niet evenwel de telegrafisten; zij blijven volgens afspraak uitluisteren naar het verdere verloop van de vlucht en hebben een zware nacht doorgemaakt, want na de laatste peiling van half elf liet de „Snip" niets meer van zich horen, tengevolge van een defect aan de zender, zoals later bleek, en pas de volgende middag hoorden wij dat ze veilig te Paramaribo was geland, vrijwel gelijktijdig met het eerste bericht over de noodlottige afloop van de Uiver-vlucht.

Wij vervolgen onze tocht enige honderden mijlen naar het Zuiden tot op 7 gr. Noorderbreedte in verband met het werk van den professor, die er nieuwe onderzeese vulkanische gebieden ontdekte, en keren daarna om, op Dakar toe. We krijgen nu de passaat op de kop en er is geen sprake van, dat het voorluik open kan, zodat de atmosfeer in de woonverblijven nu niet bepaald zuiver is, vooral als de kok bezig is met 'drie-in-de-pan voor het Kerstfeest en zijn kombuisje op volle kracht werkt. Een kerstboom hebben we op het uitgedroogde St. Vincent niet kunnen vinden, maar met de nodige vindingrijkheid wordt er wel een zelf gefabriceerd. Een stevige lat als stam, wat inelkaar gedraaid koperdraad als takken, ingeknipte stroken papier voor de dennenaalden, het geheel in een kwastje groene verf en men heeft de prachtigste Kerstboom, die men zich denken kan. En als dan de een of andere vooruitziende geest een volledige kerstboomverlichting uit zijn kast te voorschijn tovert, ontbreekt er niets meer aan dit ideaal. Als 's avonds de bisschopwijn rondgaat en de commandant een toespraak houdt, geven de vrolijk verlichte boom met daarnaast de geweldige schotels heerlijk bruin-gebakken drie-in-de-pan beslist een stemmig effect. De diesel is zolang op de plaats rust gezet, zodat behalve de uitkijk op de brug iedereen van de partij kan zijn. Veel tijd te verliezen hebben we echter niet, omdat wij door de zee veel vaartverlies hebben en na een uur zijn wij weer op weg. De toenemende zee heeft in de beplanting van het zogenaamde „sunshield" (zonneschild) een gat geslagen en de losse plaateinden worden door de zeegang steeds meer omgekruld, zodat het niet onwaarschijnlijk wordt, dat de gehele plaat wordt losgeslagen en in de schroef terecht komt. Dit „sunshield" is een dunne stalen beplating, die tot aan de waterlijn reikt en directe inwerking van de zonnestralen op de huid voorkomt, waardoor de temperatuur in de boot gunstig wordt beïnvloed. Als de plaat een flink eind is afgescheurd, gelukt het ons het uiteinde te vangen in een stalen strop en daarmee is voorlopig het gevaar bezworen. Onder de Afrikaanse kust neemt de zee steeds meer af en tenslotte komen we Dakar binnen met een oliezeetje.

De grote winstmaker in de Provinciale verkiezingen.

Bij onze beschouwing van de vorige week over de gedeeltelijke (10 provincies) uitslag van de provinciale verkiezingen, hebben we reeds gewezen op het belang van deze verkiezingen, omdat daarbij de Nationaal Socialisten voor 't eerst in de stembus kwamen.

Het nationaal-socialisme — ook wel Fascisme genoemd — is in 't algemeen een reactie tegen het internationale socialisme en communisme. En in deze reactie zit zeker de grote propagandistische kracht van deze beweging. De oud-minister van Financiën Jhr. de Geer, een christelijk historische heeft in de dagen voor de verkiezing zeer terecht gewezen op het verkeerde van deze „stroming", die juist van de duisternis van deze tijd misbruik wil maken om te doen wat het daglicht niet zou kunnen verdragen en de schennende hand te slaan aan de beste tradities van ons volk."

Hij plaatst de N.S.B. onder de extremisten, al zijn ze dan ook rechts.

De deugd ligt in 't midden. En de extremisten zijn steeds gevaarlijk.

Jhr. de Geer zegt ervan:

Zij sturen aan op een Staatsabsolutisme, dat niet alleen onze burgerlijke vrijheden zou vernietigen, maar ook de gewetensvrijheid en de vrijheid der kerk zou aantasten. De éne vinden het voorbeeld in Rusland, de anderen in Duitsland. Van de geloofsvervolging in Rusland zal ik u wel niet behoeven te spreken. In Duitsland is het nu zóver gekomen, dat ook predikanten naar een concentratiekamp zijn gezonden, ja dat onlangs honderden voorgangers, die op Zondagmorgen gereed stonden het Evangelie te gaan verkondigen, in hun huis werden opgesloten, terwijl hun gemeente moest wachtende blijven. En dit om geen andere reden dan omdat zij voornemens waren een manifest voor te lezen, waarin op deze sobere en klare wijze het Staatsabsolutisme werd afgewezen: „De Staat dankt zijn gezag slechts aan het gebod van God, die ieder menselijk gezag begrenst en bepaalt. De Staat verliest zijn rechten en volmachten, zodra hij zich in het gewaad van een eeuwig rijk hult en zijn eigen gezag als het opperste op ieder gebied van het leven decreteert." Dit christelijk-historisch manifest voert in Duitsland tot huisarrest! Bekend is ook, wat prof. Barth, de theoloog van Europese vermaardheid, heeft moeten ondervinden, toen hij weigerde de eed van trouw aan Hitler af te leggen zonder het voorbehoud dat deze eed niet in conflict zou mogen komen met zijn geweten. Zijn leerstoel te Bonn werd hem ontnomen, en hij zal in het buitenland, waarschijnlijk te Bazel, zijn werk moeten voortzetten.

Er wordt door onze nationaalsocialisten verzekerd, dat het hier te lande niet zo'n vaart zal lopen en dat zij een eigen Nederlandse gedragslijn zullen volgen. Ik ben overtuigd, dat vele hunner dit thans zichzelf opdringen en inzover te goeder trouw zijn. Maar hun beginsel zal hen onverbiddelijk meeslepen. Trouwens diezelfde mannen bewieroken Duitsland, stellen het ons voortdurend ten voorbeeld en worden omgekeerd door de Duitse vrienden bewierookt. Nog onlangs bevatte de „Völkische Beobachter", het hoofdorgaan van de Duitse nationaalsocialisten, een geestdriftig artikel over de vorderingen die de partij in ons land ondersteld werd te maken. Een zeer nauwe relatie vertoont zich tussen de geestverwanten aan beide zijde van de grens. Trouwens de gerustsstellende uitingen, die hier nu van nationaal-socialistische zijde worden vernomen, zijn in dezelfde vorm in Duitsland gedaan, vóórdat het régime daar zegevierde. Men zou de kerk in haar waarde laten: slechts zou de kerk niet over de staat mogen heersen. Dit betekende, dat de staat wèl over de kerk zou mogen heersen, bleek eerst later. Hier te lande verkondigt de leider nu herhaaldelijk in zijn redevoeringen: „Kerk en politiek moeten gescheiden blijven; de kerk mag zich niet met de staatkunde bemoeien; dan zal zij vruchtbaar werk doen en in ere gehouden worden."

Een bekende klank in ons land, die herinnert aan de donkerste tijden van de liberale partij, toen de invloed van de godsdienst op het publieke leven werd geknot en aan de belijdende Christenen geen andere taak werd toegedacht dan vroom „met een boeksken in een hoeksken" te zitten en het staatkundig erf aan meer verlichte geesten over te laten. Een overbekende klank óók in Duitsland, waar die klank beduidt, dat de Kerk niet haar eigen oordeel mag hebben over heidense opvattingen als van Rosenberg en Streicher, omdat zij zich dan „bemoeit met politiek" en dus het Staatsgezag ondermijnt. Het is nog dezer dagen op een vergadering te Keulen zo duidelijk gezegd door Streicher, toen hij zich over de mannen van het straks gevleerde manifest als volgt uitliet: „Zij beschimpen ons en bedoelen den Führer; zij beschimpen Rosenberg en bedoelen het nationaal-socialisme. Er moet streng recht gedaan worden aan deze farizeërs, deze imitatie-heiligen, die de actieve Christenheid saboteren, met hun zinloze vroomheid". Een ander nat.-soc. leider zei in diezelfde vergadering: „Het nationaal-socialisme heeft de natie veroverd bij besluit van het Duitse volk en de stem des volks is de stem van God. Er mag geen compromis worden aangegaan met mensen, die beweren, dat zij individueel Gods stem vertegenwoordigen." Hier hebt ge het Staatsabsolutisme in zijn volmaakten vorm. Omdat de stembus het nationaal-socialisme heeft gebracht — de juistheid daarvan laat ik nu in het midden — en de stem des volks de stem Gods is, mag geen godsdienstige opvatting worden geduld, welke afwijkt van die van het nationaal-socialistisch bewind. Dat brengt maar „individualisme" tegenover de wil van de gemeenschap. Deze uitlating verschilt niet zo heel veel van wat een kringleider hier te lande op een openbare vergadering heeft gezegd, dat, als de Kerk tegen regeringsdaden zou protesteren als strijdig met Gods woord, haar onder nat.-soc. regime het zwijgen zou worden opgelegd, daar zij dan „groepsbelangen" zou najagen.

De gevaren, die zowel van het communisme als van het nationaal-socialisme dreigen, mogen wij inderdaad niet onderschatten. De nood van deze tijd is de grote gangmaker van deze stromingen, en zolang wij niet weten, waar die nood ons zal heenvoeren, valt te rekenen met de mogelijkheid, dat het aantal slachtoffers van hun onnederlandse dwaalleer, die in gewone tijd hier geen greintje kans zou hebben, groter zal zijn dan wij ons nu nog kunnen voorstellen.

ALGEMEEN OVERZICHT.

Nederland is thans weer aan het confereren met Japan, het land wat de grootste moeilijkheden schept in het economisch wereldbestel.

Japan levert gloeilampen voor 3 ct. en fietsen voor *f* 7.50.

Hoe is daar tegen te concurreren?

Het ligt voor de hand te veronderstellen, dat de Japanse arbeider goedkoper werkt dan de Westerse. Bij nadere beschouwing blijkt dat overigens. Naar verhouding verdient de Japanse werkman evenveel als de Europese of Amerikaanse, maar met hetzelfde geld kan hij meer doen.

Gemiddeld ontvangt hij per maand 72 yen, hetgeen overeenkomt met ruim *f* 34. Zijn vrouw verdient er meestal met kameniers- en werksterverrichtingen nog een yen of 8, d.i. iets meer dan *f* 4 bij. Met minder dan veertig gulden per maand moet het gezin het dus klaarspelen.

De Japanse nijverheid wordt overigens voor drievijfde met vrouwelijke krachten in stand gehouden. Deze vrouwen zijn ongehuwd en verdienen niet meer dan 45 yen of *f* 25 per maand. Voorts bestaat de industrie voor een belangrijk deel uit kleinbedrijven. Daar worden z.g. leerlingen gehouden, die in het geheel niets verdienen, echter wel kost, inwoning en kleren krijgen, benevens een paar sen zakgeld op feestdagen (1sen is 1/100 yen, ongeveer een halve cent).

Alleen reeds in de beide Tokiose wijken Honio en Fokugawa zijn 2000 bedrijven gesteld, waar 1 à 5 betaalde arbeidskrachten werkten in gezelschap van 10 à 30 leerlingen. Zulke ondernemers halen stukken, waaraan nog bepaalde finesses moeten worden vervaardigd, per handkar van de fabriek en brengen ze de volgende dag klaar terug.

Richten wij onze aandacht op de mannelijke en vrouwelijke volwaardige krachten, die, zoals gezegd, maandelijks resp. 34 en 25 gulden uitgekeerd krijgen, dan kunnen wij, door de uitgaven van de gemiddelde Japanse arbeider bepalen, vaststellen, dat hij een vrij hoog loon ontvangt.

De dag van de arbeider begint om zes uur 's ochtends met een hete douche in een stadsbadgelegenheid. Nagenoeg geen enkele arbeider doet daarvan afstand. Het water kost hem 5 sen, het drogen door de badmeester eveneens 5 sen, alles bij elkaar plm. *f* 0.05.

De tramritten komen hem op een arbeiderskaart per dag op ongeveer 10 sen of ongeveer 5 cent. In de fabriek moet hij volgens de wet 10 uur werken. Tijdens de rustpoos, die soms een half uur, soms een uur duurt, verstrekt de ondernemer hem tegen inkoopprijs rijst of aardappelen of daikon, d.i. ingemaakte rammenas. Gemiddelde prijs 20 sen of ongeveer een dubbeltje.

Vaak drinkt de man nog thee, en van huis neemt hij in een etenszak rijst met saschimi d.i. blokjes rauwe tong of haring mee. De familie eet miso shiru (bonensoep, en ramenas, en gebruikt daarbij thee zonder suiker. Voor de hele familie kost dat 40 sen of driestuivers. De huisvrouw eet 's middags restjes, tegen de avond zoetigheid. Bonbons etc. van goedkope kwaliteit, vormen een vrij belangrijke post op de rekening van het huishouden, ongeveer 6 yen of bijna *f* 3 in de maand. 's Avonds eet de familie rijst, gekookte vis en aardappelen, uien en kool. Voor voeding geeft de gehele familie per dag ongeveer een totaalbedrag van drie kwartjes of 1½ yen uit.

Het schoolgeld voor ieder kind bedraagt ongeveer een yen per maand, boeken en schriften inbegrepen.

Wat het tijdverdrijf aangaat, merkt men op, dat, hoewel de radio niet duur is: 1 yen inleggend, 5 sen per maand contributie, toch slechts 1.2 millioen luisteraars in Japan worden aangetroffen. Zeer geliefd is de bioscoop; de entreeprijzen variëren tussen 5 en 7 cent.

Bij de yose of sprookjesverteller betaalt men evenveel. De Japanner is overigens weinig eisend in zijn genoegens. Urenlang wandelt hij en amuseert hij zich klaarblijkelijk. Van tijd tot tijd koopt hij wat goudpapier voor de familieschrijn of een paar speelgoedhuisjes, waarmee hij in zijn vrije uren een miniatuurlandschap maakt.

Volgens de Japanse statistiek kost een woning per maand 13.70 yen of 6.60. Licht en verwarming komen op ongeveer 4 yen.

De kleding van mannen en schoolkinderen is vrijwel Europees. Een herencostuum kost 25 yen (*f* 12), een jongenspak of meisjespak 10 yen (*f* 4.75). De vrouw draagt kimono's waarvan de prijs 10 à 12 yen (*f* 4.75 of *f* 5.75) bedraagt.

Kleren voor de hele familie kosten maandelijks 10 yen (*f* 4.70.)

Kosten voor ziekteverzekering komen daar nog bij. Mogen we de statistiek geloven, dan kan de arbeider zelfs nog iets overleggen.

Het Japanse meisje gaat op 15- of 16-jarige leeftijd naar de fabriek, waar ze ongeveer een derde minder verdient dan haar mannelijke collega. De arbeidsters leven bij voortduring binnen de fabrieksmuren en slapen in grote zalen bij elkaar. Slechts viermaal in de maand krijgen ze verlof om uit te gaan. De ondernemer zorgt tegen kostprijs voor eten, baden, onderwijs, doktershulp en zelfs voor het friseren, dat 1 yen per week kost en door de Japanse van veel belang wordt geacht. Van haar 40 yen moet ze dikwijls afbetalen wat de fabriek aan haar ouders heeft geleend. Verder spaart ze voor haar uitzet, want na 1 à 3 jaar trouwt ze gewoonlijk.

Met dat al blijkt intussen, dat de Japanse arbeider weinig weerstandsvermogen bezit. Het ziektecijfer is hoog. Tuberculose komt veel voor. Het alcoholverbruik is groot. Verder wordt er zeer veel gerookt. Tien sigaretten kosten 3 cent.

BUITENLAND.

Mgr. Hinsley aartsbisschop van Westminster.

In het geheime consistorie heeft de H. Vader mgr. Hinsley, thans titulair-aartsbisschop van Sardes en kanunnik van Sint Pieter, benoemd tot aartsbisschop van Westminster als opvolger van wijlen kard. Bourne. Mgr. Hinsley was vroeger rector van het Engelse seminarie te Rome. Hij werd 25ste Augustus te Selby in het bisdom Leeds geboren en is dus bijna zeventig jaar oud.

Tsjechisch Oud-minister wordt Franciscaan.

Naar Kipa uit Praag verneemt, zal de tot de Tsjechische Katholieke Volkspartij behorende vroegere mini. der posterijen, dr. Nosek, zijn intrede doen in de orde der Franciscanen.

DE STRIJD TEGEN HET HEIDENDOM IN DUITSLAND.

Een scherpe open brief van den Kardinaal Staatssecretaris.

Groot opzien heeft thans in Duitsland de publicatie gebaard van een schrijven van den Staatssecretaris van Z. H. den Paus Kardinaal Pacelli, tal van jaren nuntius te Berlijn en thans de leider der Pauselijke diplomatie.

De brief is geschreven naar aanleiding van het zilveren bisschopsfeest van den Kardinaal Aartsbisschop van Keulen en is in de officiële Kerkelijke bladen in Duitsland onverwacht gepubliceerd.

De brief betekent een ongewoon scherpe aanval op de door zekere nationaal-socialistische kringen gepropageerde heidense leerstellingen.

„Wanneer in duivelse trots" aldus Kardinaal Pacelli, „valse profeten opstaan onder het voorwendsel, dragers van een nieuw geloof te zijn, dat niet het evangelie van Christus is, wanneer hun handen onneerbiedig en gewelddadig grijpen naar hetgeen God ons in de religie van Christus als levensschat heeft geschonken, wanneer de zegelbewaarder van het ware geloof: de heilige Kerk en haar hoofd, de Paus, tot mikpunt van schandelijke aanvallen worden gemaakt, wanneer men de leugenachtige poging onderneemt, een wig te drijven tussen de trouw aan de Kerk en de trouw aan het aardse vaderland, dan heeft het uur geslagen, waarop de bisschop, die een herder en geen huurling is, zijn stem verheft en zonder vrees en onverbiddelijk het apostelwoord voor de hoge raad moet herhalen: „Oordeelt zelf, of het juist is, ulieden meer te gehoorzamen dan God."

Na een beroep op de gelovige katholieken te hebben gedaan, om den bisschop in deze voor de Kath. Kerk in Duitsland zo moeilijke tijden in zijn strijd onwankelbaar ter zijde te staan, vervolgt Kardinaal Pacelli: „Of de bisschop door de vervulling van zijn plicht en het aan de kaak stellen van hen, die in de blindheid van het nieuw-heidendom het kruis van Christus uit de symbolen van hun volk willen verwijderen, zijn volk en land dient — daarover beslist gelukkig niet de kortzichtige hartstocht van de dag, doch de eeuwige God."

Daarom kunnen de bisschoppen zich hun gedragslijn niet laten voorschrijven door hen, die alleen oog hebben voor de belangen van de Staat en de Kerk en Godsdienst daarom ondergeschikt wensen te maken.

De bisschoppen wensen geen strijd, maar wanneer geen andere weg overblijft om de rechten van Kerk en Godsdienst veilig te stellen, dan zullen de bisschoppen voor die strijd niet terugschrikken, maar de leiding en de volle verantwoordelijkheid daarvoor op zich nemen.

De bisschoppen staan in dienst van God en kunnen God alleen gehoorzamen.

Deze open brief, die met het fascimile van Pacelli's handtekening wordt gepubliceerd, heeft in Duitsland groot opzien en sensatie gebaard, omdat dit de eerste maal is, dat de directe omgeving van den Paus een oproep richt tot de Duitse katholieken, om tegen de heidense leerstellingen van Rosenberg en zijn aanhangers gemeenschappelijk te velde te trekken.

Hij wordt beschouwd als een openlijke uitdaging van de Regering door de Kath. Kerk.

„ONZICHTBARE" TORPEDO UITGEVONDEN.

Afschieten door middel van electriciteit.

De marine-medewerker van de „Daily Telegraph" vertelt, dat door Duitse maritieme deskundigen twee uitvindingen zijn gedaan, waardoor aanvallen van onderzeeboten nog verwoestender zullen zijn dan tot nu toe.

De eerste is: het afschieten van een torpedo door middel van electriciteit, in plaats van gecomprimeerde lucht. De tweede is het onzichtbare afvuren.

Door het gebruik van electriciteit in plaats van gecomprimeerde lucht, wordt het afschieten van een torpedo niet meer kenbaar gemaakt door luchtbellen, waaraan menig schip zijn redding heeft te danken.

Deze „electrische" torpedo werd reeds in 1918 uitgevonden, maar de oorlog was uit, vóórdat zij gebruikt kon worden.

De snelheid van deze torpedo is kleiner dan die, welke door samengeperste lucht wordt afgeschoten, zodat zij voor oorlogsschepen met grote snelheid niet zo heel gevaarlijk is, maar voor handelsschepen met kleinere snelheid kan zij noodlottig zijn.

Dank zij de tweede uitvinding veroorzaakt het afschieten van een torpedo ook geen opspuiten van het water meer.

ROOSEVELT'S MEXICO-POLITIEK.

Scherp protest van de aartsbisschop van Baltimore.

Voor een massavergadering te Washington heeft Z. H. Exc. Mgr. Curley, aartsbisschop van Baltimore, scherp geprotesteerd tegen de houding van president Roosevelt inzake de Mexicaanse kerkvervolging.

De aartsbisschop verklaarde in alle duidelijkheid, dat de twintig millioen Amerikaanse katholieken „genoeg hebben van de onverschilligheid, waarvan zijn bestuur in deze aangelegenheid blijk geeft."

De kerkvorst gaf onomwonden te verstaan, dat de Amerikaanse Katholieken hun stemrecht kunnen gebruiken om van hun misnoegen te getuigen.

Het Amerikaanse regeringsbeleid, aldus Mgr. Curley, heeft het eervolle, door de traditie geheiligde principe, van sympathie ten gunste en protest tegen de verdrukten in andere landen prijs gegeven en hiervoor in de plaats een „niet te kwalificeren, schandelijk zwijgen" gesteld.

Mgr. Curley beschuldigde president Roosevelt openlijk, het in de senaat voorgestelde onderzoek naar de Mexicaanse kerkvervolging te hebben van de hand gewezen en aanwijzing te hebben gegeven, elk verder streven ten gunste van de vervolgde christenen in Mexico te verijdelen.

NEDERLAND.

TWEE JESUITEN IN DE KAMER!

Ter verdediging van Marchants spelling.

Enkele weken geleden is in de eerste Kamer het woord gevoerd over de spelling van Minister Marchant.

Toen deze vrijzinnige minister de gemaakte opmerkingen formuleerde, heeft hij twee paters Jesuiten als geschikte voorposten gevonden: pater De Jong uit Amsterdam en pater Huf uit Maastricht. De minister zeide o.m.

„Mijnheer de Voorzitter! Het is niet lang geleden, dat het bestuur van een apologetische vereniging te Amsterdam, de Congregatie van de Allerh. Maagd Maria Onbevlekt Ontvangen en Aloysius van Gonzaga, opgericht te Amsterdam 16 Maart 1862, mij is komen brengen een nieuwe uitgave van een Congregatie-brevier in de nieuwe spelling. Zij waren daar zó mee ingenomen, dat zij deze zelfs door de deputatie mij hebben doen ter hand stellen. Daarin is de opdracht geschreven: „Aan Zijne Excellentie Minister Marchant, als vriendelijke herinnering aan Zijn aandeel in de oplossing van het Nederlandse spellingsvraagstuk". Dat is één.

Enkele dagen geleden ontving ik een nieuwe uitgave van „het Goede Week en Paasweek Officie" van Oscar Huf, S.J. Ook dát heeft mij genoegen gedaan, en deze uitgave is ook voorzien van een opdracht: „Aan Zijne Excellentie Minister H. P. Marchant, Minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen, 15 Mrt. 1935". Hier is de nieuwe schrijfwijze gevolgd. Hier kan men vertaling zien in de nieuwe schrijfwijze van stukken uit het Evangelie. Daar kan men zien een uitnemende vertaling in het Nederlands van het Stabat Mater", in de nieuwe schrijfwijze; de geslacht-regels zijn óók gevolgd.

Meent men nu, dat dergelijke uitgaven in Katholieke kringen door mensen, die op de hoogte zijn van wat er omgaat in de kringen, die hun eigen mensen kennen, mogelijk zouden zijn, indien men deze nieuwe regeling had aangevoeld in Katholieke kringen als een opgelegde zaak, door pressie van de Regering, door misbruik van bevoegdheden verkregen? Het is absoluut uitgesloten...

Een hulpbisschop voor het Aartsbisdom.

De Aartsbisschop Mgr. Jansen lijdt aan een slepende ziekte, waarvan herstel vermoedelijk uitgesloten is. De Paus wilgde het verzoek in tot het aanwijzen van een anderen Bisschop.

Deze zal echter op de canonieke wijze worden benoemd, nl. na een keuze door het Kapittel zullen de drie candidaten voorzien van de bemerkingen der andere Nederlandse bisschoppen, naar Rome gestuurd worden. Hierna gaat de Paus geheel vrij blijvend over tot de benoeming.

De wereld in Vogelvlucht.

Overgenomen uit Boletin Comercial en Curaçaose Volkskrant.

Duitsland heeft een cantraprotest gestuurd naar aanleiding van het protest der verschillende landen tegen Duitslands herbewapening.

Het blijft nog een vraag of Duitsland genegen is tot de Volkenbond terug te keren.

Het eiland Formosa werd door een aardbeving geteisterd. Er zijn meer als 3000 doden.

Met het oog op het niet verwachte grote gebruik van de Engeland-Australië luchtmail, zal de dienst binnenkort verdubbeld worden en er zullen grotere machines gebruikt worden. De mail bezet thans de passagiers-ruimte met 50% boven de raming.

In Moskou zijn de laatste drie weken door de politie niet minder dan 1200 dakloze kinderen opgenomen. Gedurende deze periode moesten in 11.300 gevallen de ouders berispt worden, omdat zij hun kinderen verwaarloosden.

De bliksem heeft aanzienlijke schade aangericht aan de oude toren van de historische Kerk van St. Augustinus in de stad Erfurt, maar gelukkig werd het grootste gedeelte van zeer veel waarde van de kerk gered. De Kerk behoort tot een groep gebouwen van het vroegere klooster van Martin Luther.

De Ver. Staten hebben het aantal recruten met 31.700 verhoogd.

Ook zal er 10 millioen dollar worden uitgegeven voor luchtbases.

Voor de sluitingsplechtigheden van het jubeljaar is Cardinaal Pacelli in Lourdes, die Donderdag om 4 uur in de namiddag de H. Missen begon die onafgebroken drie dagen zullen worden voortgezet.

De Paus heeft een brief aan het congres van Lourdes gericht waarin hij allen op het hart drukt, te bidden, dat de vrede op aarde moge terug keren en dat het lijden der mensheid plaats moge maken voor betere tijden.

UIT NEDERLAND.

Te Beverwijk reed een auto in volle vaart tegen een boom; de inzittenden, mevrouw Hiberius uit Velzen en mevrouw de Mug werden gedood, de Gebroeders Slok zwaar gewond.

De Burgemeester van Haarlem had het ongeluk een 40 jarige man nabij Halfweg met zijn anto dood te rijden. De schuldvraag is nog niet uitgemaakt.

Naar we vernemen zal de in het bezuinigingsontwerp opgenomen verlaging van de salarissen der rijksambtenaren een totaal van 10 millioen moeten opbrengen. Een en ander zal gedeeltelijk in een machtigingswet worden vastgelegd waarbij de regering zich het recht voorbehoudt maatrelen bij het Koninklijk besluit af te kondigen.

Koningin Wilhelmina en Prinses Juliana zullen 14 Mei een persoonlijk bezoek brengen aan de Koninklijke familie te Brussel; ze zullen de wereldtentoonstelling in Brussel bezoeken.

De laatste communisten zijn vrijwillig van fort Honswijk vertrokken en hebben zich vermoedelijk naar Belgie begeven, men verwacht weer een aantal Communisten uit het Huis van Bewaring te Amsterdam.

Een auto met een naar een huwelijksfeest rijdend gezelschap rijdende tussen Groningen en Hoogezand viel door het slippen in het Winschoter diep. De heer Meester en zijn 60 jarige ouders verdronken. Mevrouw Meester had juist gelegenheid uit de wagen te springen.

Naar wij vernemen zal Minister Oud de tolheffing over de nieuwe bruggen verdedigen, daar Van Lidt de Jeude bij zijn ambtsaanvaarding als voorwaarde gesteld had dat hij dit niet behoefde te doen.

Het partijcongres van de S.D.A.P. te Amsterdam ving aan met een rede van de voorzitter Voring waarin deze scherpe critiek op de N.S.B. gaf, hij wees erop, dat het stemmen contingent van de N.S.B. een vermaning was aan het adres van de regeringspartijen, hij meende tevens dat de positie van de S.D.A.P. volkomen onaangetast was.

De spoorweg van Stadskanaal naar Ter Apel wordt op 15 Mei stop gezet.

In Japanse kringen is men zeer optimistisch over het hervatten van de Nederlands Japanse onderhandelingen, waarover officieel echter nog niets gepubliceerd is.

Op 27 April houdt de PHOHI een speciale uitzending om 14.50 tot 15.05 gmt. waarin Oud Gouverneur Caron een causerie zal houden ten behoeve van B.B. ambtenaren.

De Cassatieberoepen in de grondclausule procedure van de Vereniging voor de Effectenhandel contra de Koninklijke en de B.P.M. zullen op 3 Mei behandeld worden.

De stoomv. Mij Nederland heeft een verlies van 5.890.000 totaal.

De Koningin en de Prinses vertrokken 26 April naar het Loo. De Prinses zal half Mei een algemeen bezoek aan Noord Brabant brengen.

Het tekort van 's Lands financiën in Nederlands Indië op de gewone dienst bedroeg over 1934 82 millioen, over de laatste 5 jaar 533 millioen.

Woensdag overleed op 72 jarige leeftijd de dichter Eduard Brom.

In het plantsoen te Den Helder waar op 4 Juni het monument voor het Nederl. verdedigingswezen zal onthuld worden, zal men tevens een gedenkteken voor Prins Hendrik oprichten.

Het gedenkteken voor wijlen Prins Hendrik, zal de vorm van een bronzen borstbeeld hebben.

Minister Steenberghe deelt mede dat de steun aan de scheepvaart van terugwerkende kracht zal zijn. Het bedrag dat tot 1 Januari 1935 terug gaat zal op de suppletoire begroting 35 aangevraagd worden.

De Nuntius overleden.

Dinsdag is in Den Haag overleden de Nuntius van Z. H. den Paus bij de Nederlandse Regering, Mgr. Lorenzo Schioppa.

Mgr. Schioppa was in het laatste half jaar steeds lijdende, en werd enkele maanden geleden reeds voorzien van de HH. Sacramenten. Daarna trad er enige beterschap in. Totdat de telegrammen ons deze week betrekkelijk onverwacht het overlijden kwamen melden van dezen Aartsbisschop, op 63 jarige leeftijd.

R. I. P.

De Pauselijke internuntius werd naar de wens van den overledene in Den Haag ter aarde besteld. Vrijdag droeg Mgr. Angenent uit Haarlem een pontificale requiemmis op in de Kerk aan de Parkstraat.

Uit Brussel arriveerde Mgr. Arigon ter waarneming van de internuntiatuur. Bij de ter aarde bestelling werd militaire eer bewezen.

De socialisten aan het hengelen.

Voor de zoveelste maal zocken de socialisten weer naar een samengaan met de katholieken.

Zo lezen we in de Beurstelegrammen: De uitlating op het Paascongres van de S.D.A.P. om te willen samenwerken met een Katholiek regeringsblok, maakten nogal indruk, in verband met de devaluatie kwestie, daar men overweegt dat de Katholieken voor devaluatie zouden zijn en de S.D.A.P. daar ook niet afwijzend tegenover staat.

Tot zover de telegrammen.

We geloven niet, dat voor een samengaan tussen Zwart en Rood de kansen erg bemoedigend staan.

De Provinciale Statenverkiezing.

De Provincie Gelderland waar deze week Woensdag de verkiezing van de Provinciale Staten, was schijnbaar nog niet klaar met de telling Vrijdagmorgen was althans hier nog geen telegrammen binnengekomen met de uitslag.

Tot de volgende week dus.

Steunt het Apostolaat Ter Zee.

BOVENWINDEN.

ST. MARTIN.

Uitvoer van zout.

Uit de Bovenwindse Stemmen vernamen wij dat het met de zoutuitvoer niet te best gaat. Er is voorraad genoeg, maar men kan niet concurreren tegen de Engelse eilanden, die veel goedkoper kunnen leveren. Alle markten zijn bezet behalve Martinique en Portorico, die bovendien nog een gedeelte van hun zout betrekken uit Bonaire.

Dr. Spitzer.

We lazen tevens, dat Dr. Spitzer — op Curaçao algemeen bekend, daar hij gouvernementsgeneesheer is geweest in het derde district — zich verloofd heeft met mejuffrouw Dora M. V. Vlieger, hoofd van de openbare school te Philipsburg.

Aan den sympathieken geneesheer onze hartelijke gelukwensen.

Het goedkope uitstapje.

Op St. Martin zijn vier flessen bier plus een autoritje naar Marigot van 13 mijl, goedkoper dan enkel vier flessen bier. Ziehier de oplossing van de puzzle. Te Philipsburg kosten vier flessen bier *f* 3.60; te Marigot *f* 1.60. Gaat men nu naar Marigot, dan heeft men een onkosten aan smeerolie en gasoline die *f* 0,75 bedraagt, maar tevens een fijn ritje. Welnu: *f* 3.60 min *f* 1.60 is *f* 2.00 Twee gulden min *f* 0,75 is *f* 1,25. Als dus een Philipsburger in zijn auto drie vrienden of huisgenoten meeneemt naar Marigot en daar vier flessen bier drinkt, dan is hij nog *f* 1.25 goedkoper uit dan wanneer hij vier flessen in zijn eigen stad koopt. (Uit Slag om Slag.)

Monteur bij de Radiodienst.

We meldden reeds dat Hr. Verheul op 4 Mei St. Martin zal verlaten om naar Aruba te gaan. Wij horen nu dat de Hr. Johannes Voges zijn plaats zal innemen. (Uit S.O.S.)

Onbedwingbare straatjeugd en misdadige zuigelingen

Het schijnt dat te Philipsburg de straatjeugd baldadig is en dat de politie de klagende slachtoffers wegstuurt met een schouderophalend: Daar zijn we niet tegen opgewassen." Maar o wee, als er

Voor Hollands sprekende katholieken.

De wekelijkse kerkelijke diensten in de stadparochies.

Parochiekerk Pietermaai.

's Zondags:
H.H. Missen: 4¾. 6. 7¼ (kindermis). 8½ (Hoogmis).
Lof: 's Avonds 6½.
In de week: H.H. Missen 6. 6. 6½ uur

Parochiekerk Otrabanda.

's Zondags:
HH. Missen: 4¾. 7 (kindermis) 8½ (Hoogmis) met Hollandse preek.
Lof: 's avonds 7 uur.
In de week: HH. Missen 6. 6½ uur.

Isla kerk.

Zondags:
HH. Missen om 5 uur en kwart voor 8 (met Hollandse preek)
Biechthoren — Zaterdags van 4—6 uur.

Parochiekerk San Mateo:

's Zondags:
HH. Missen 4¾. 7 (Kindermis). 9 (Hoogmis).
Lof: 's avonds 7.
In de week: HH. Missen 6. 6½.

In de 3 parochies bestaat er gelegenheid om te biechten:
Iederen morgen na de HH. Missen en iederen avond om 6¾.
's Zaterdags de gehele morgen en na de middag van 4—6; en 's avonds van 6½—8½.

Er zijn nog enkele katholieken die in de mening verkeren dat het a.s. Maandag conferentie is voor de Nederl. sprekende katholieken.

Deze conferentie is echter niet deze maand, maar in de maand Mei; er zal nog nader in dit blad worden aangekondigi.

---

te Simsons Bay een dreumes van drie dagen oud op straat verschijnt zonder schoenen aan zijn voetjes! Dan krijgt pa direct een proces-verbaal op zijn dak met veroordeling tot ƒ 5.— boete of vijf dagen hechtenis. Het is goed dat het gouvernement streng optreedt te Simsons-Bay wegens het gevaar voor de gevreesde Hookworm, maar men zou het ene kunnen doen zonder het andere te laten. (Uit S.O.S.)

ARUBA.

Uitbreiding Mex. Eagle?

Volgens El Observador heeft La Informacion van Maracaibo van 8 April een bericht, dat de Mexic. Eagle een vertegenwoordiger heeft gezonden naar Venezuela, voor de mogelijkheden van nieuwe petroleumterreinen.

El Observador en de Heer Eman.

El Observador schrijft, dat de landraad Eman niet een der uitgevers is van het nieuwe blad, maar toch wel een goede vriend van het nieuwe orgaan.

Landraad Eman en de Liga di Obreros.

Volgens El Observador is de Heer Eman naar Curaçao geweest om met het Gouvernement besprekingen te houden over genoemde arbeidersvereniging en de erkenning ervan.

Ook zou de Hr. Eman spreken over de haven.

CURAÇAO.

BEKENDMAKINGEN.

Aan den Leeraar bij de Methodisten Gemeente op St. Martin N.G., C. Mc. I. Darell, is wegens langdurig dienst vier maanden binnenlands verlof verleend met vergunning dit in het buitenland door te brengen.

Aan den Geestelijke van de 2de rang J, J. A. M. Koenen, is op zijn verzoek eervol ontslag uit 's Lands dienst verleend.

De R. K. Geestelijke, A. J. Roghmans is benoemd tot R. K. Geestelijke van de 2de rang.

Aan den R. K. Geestelijke A. F. Dellaert is op zijn verzoek eervol ontsalg uit 's Lands dienst verleend.

Mej. I. M. Muskus, schrijfster op het Bevolkingsbureaux alhier overgeplaatst naar het kantoor van de Curaçaose Bank; de tijdelijk schrijver H. A. Pietersz, werkzaam ten kantore van de Districtmeester van het 2de district is overgeplaatst naar het Bevolkingsbureau.

De heer Rudolf de Haseth is benoemd tot tijdelijk schrijver en werkzaam gesteld ten kantore van den Districtmeester van het 2de district.

Tot buitengewoon agent van politie zijn benoemd voor wat aangaat de uitgestrektheid van het gehele eiland Curaçao de Heer J. J. A. Keuchenius, kapitein der mariniers en voor het 1ste of stadsdistrict de Heren J. Faas, P. de Vrind, mariniers eerste klasse en W. M. van Donselaar, korporaal der mariniers.

De Heer Mr. L. C. Kwartsz is benoemd tot adjunct-commies en werkzaam gesteld ten parkette van de Procureur-Generaal.

De heer Simson Grewel is benoemd tot tijdelijk deurwaarder der belastingen op Curaçao.

Welkom.

Met het S.S. Simon Bolivar kwamen Zondag hier van Holland de Paters Hagemans en Heynsbroek.

Pater Hagemans heeft zijn werkzaamheden weer hervat als pastoor op Wishi. Pater Heinsbroek zal kapelaan worden op Bonaire.

Goede Reis.

Donderdag is met de Costa Rica op verlof naar Nederland vertrokken Pastoor van Teeffelen, die de laatste maanden de parochie van Willebrord heeft waargenomen. De Zeer Eerw. Heer J. Henriquez, die deze week van Bonaire terugkeerde, is op Willebrord geinstalleerd.

Naar de Bovenwinden.

Heden vertrekt met het S.S. Baralt naar St. Eustatius de Zeer Eerw. Pater A. van Weerelt, pastoor aldaar.

Goede reis.

Goede Reis.

Met het S.S. Costa Rica vertrekt naar Holland de Hr. Stolk, de werktuigkundige van de Snip.

Naar Bonaire.

Met het S.S. Baralt vertrekken heden naar Bonaire de Eerw. frater Superior Tarsicio met fr. Radulphus.

Pater Dellaert.

9 April is Pater Dellaert van Nederland vertrokken naar zijn nieuwe missie in Zuid-Afrika. Op 30 April komt hij te Kaapstad en gaat vandaar nog 2 dagreizen per trein naar Kroonstad.

De K.L.M.

Mejuffrouw Da Costa Gomez — de 83 jarige passagieres — welke de 13e April met het vliegtuig de „SNIP" naar Aruba was vertrokken, is Zaterdag 20 April j.l. met de namiddagdienst der K.L.M., welke geheel bezet was, weder alhier aangekomen.

Bij aankomst werd genoemde dame een bouquet bloemen namens de K.L.M. aangeboden. De reis was haar zeer goed bevallen en zij verzekerde ons bij een volgende gelegenheid weer van het vliegtuig gebruik te zullen maken.

Zondag 21 April en Maandag 22 April werd een speciale vlucht naar Aruba uitgevoerd. Het Base-ball team van Aruba, „Cerro Azul" hetwelk hier enige wedstrijden heeft gespeeld, werd door de SNIP vervoerd. Allen waren zeer opgetogen over de reis en de mogelijkheid hun door de K.L.M. geboden.

Het 2de vliegtuig voor Curaçao bestemd, — de „OEHOE" — zal per ss. „Barneveld" der K.N.S.M., hetwelk 4 Juni van Amsterdam vertrekt, naar hier worden verscheept.

Inquietud.

In dank ontvingen we van den auteur een bundel Spaanse gedichten.

Inquietud.
Preludio lirico — Baladas crepusculares — voces intimas — en primavera — De mi rosedal.
door Pedro Andrade.
De uitgever is
Lit. y Tip. del Comercio
Caracas.

R. K. Studiecursus.

Donderdag a.s. zal er cursus gehouden worden in de Sociologie in een der zalen van het St. Thomascollege.

Prinses Juliana.

Dinsdag 30 April wordt Prinses Juliana 26 jaar.

God zegene nog lang dit leven van de Prinses, de hoop van het huis van Oranje en het Vaderland.

Uitvoering Scherpenheuvel.

Het muziekcorps van Scherpenheuvel zal Dinsdagavond 8 uur een uitvoering geven ter gelegenheid van de de verjaardag H.K.H. Prinses Juliana.

Opera Martha.

Iets heel bijzonders is zeker deze week de opvoering van de opera „Martha" in de Stadsschouwburg (Roxy) op Donderdag de 2de Mei 1935 des avonds om 8 uur 45 minuten, ten bate van de „Koningin Emma Stichting" onder leiding van den Heer Boskaljon.

Plaatsen ad ƒ 2.50, ƒ 1.50 en ƒ 1.—

Heden de laatste dag van de plaatsbespreking van 3 tot 6 uur in de Variety Shop van de Heer L. W. S. van Eps.

Gouden Feest.

Vrijdag 3 Mei viert de Eerw. Zuster Elpidia (Elisabeth Mutsaard) haar gouden professiefeest in de congregatie van de Zusters van Rosendaal.

Sr. Elpidia werd geboren te Roggel (L) op 9 Juli 1859.

Op 16 Mei 1888 kwam zij op Curaçao, waar zij onafgebroken werkzaam geweest is in het pensionaat Welgelegen.

Een gezegende ouderdom zij onze oprechte wens.

K R O
O PHOHI-UITZENDING

op Zondag 28 April 1935 van 15.00-16.00 uur A.T. op golflengten 25.57 en 19.71 M.

1. Pausmars.
2. „De Band met het Moederland" door H. Salomonson.
3. a. A Funeral Marsch of a Marionet, Ch. Gounod.
   b. The Teddy Bears' Pic-nic, John W. Bratton, door het K.R.O.Orkest o. l.v. M. van 't Woud.
4. De Wereld in Vogelvlucht, door Paul de Waart.
5. Van en Voor de Missiepost.
6. a. Fall of Pearls, Bonnisseau.
   b. The Wistler and his Dog, Caprice, Arthur Pryor, door het K.R.O. Orkest o.l.v. M. van 't Woud.

Radionieuws.

De Uitzending Zondag a.s. van de Phohi begint volgens mededeling op Vrijdag een uur vroeger om 12.50 A.T. en op een golflengte van 16.88 M.

Ds. Eldermans.

Met het S.S. Costa Rica vertrok Donderdag voor 3 maanden verlof naar Nederland Ds. Eldermans.

Goede Reis.

Verenigde Protestantse Gemeente.

Woensdag viert de Verenigde Protestantse Gemeente op ons eiland het 300-jarig bestaan van de Hervormde Gemeente en het 110 jarig bestaan van de Verenigde Protestanse Gemeente.

Voor deze gelegenheid werd de predikant Ds. H. W. Eldermans benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje Nassau.

Onze beste wensen.

Autobelasting verminderd tot 40 gld.

Aan de Raad is door den Gouverneur aangeboden een ontwerpverordening tot wijziging van de „Motorrijtuig-, rijwielen motorbootbelastingverordening 1928" (P. B. 1928 No. 77).

We lezen in de Memorie van Toelichting:

Onder dagtekening van 1 April 1935 werd aan de Koloniale Raad een ontwerp aangeboden, strekkende tot bestendiging van de heffing der benzinebelasting.

Het hierbij aangeboden ontwerp heeft ten doel om de gevolgen van de bestendiging van de benzinebelasting voor autobezitters te verzachten. Tegemoetgekomen wordt daar mede aan vele klachten, meermalen tegen de huidige zware druk der motorrijtuigbelasting op de eilanden Curaçao en Aruba geuit.

Naar de mening van den Gouverneur bestaat er geen reden meer om, nu de belasting voor Curaçao en Aruba zoveel lager wordt gesteld, voor Bonaire een afzonderlijk tarief te handhaven. Voor de drie eilanden zal de belasting in het vervolg dan ƒ 40,— per jaar bedragen.

De mogelijkheid om de belasting per kwartaal te betalen leidt tot veel onnodige administratie. Het komt daarom aanbevelingswaardig voor om, nu de belasting wordt verlaagd, de gelegenheid om deze te betalen te beperken tot tweemaal per jaar.

El Observador.

We ontvingen van Aruba het eerste nummer van dit blad van 17 April. De redactie is de Heer Adelbert C. Schotborgh. Het blad wil een onpartijdige richting houden „daar de ondervinding „ons geleerd heeft, dat waar het doel „heeft, het algemeen belang te behartigen, voornamelijk in een zo betrekkelijk „geringe gemeente als de onze, het een „partijdig orgaan niet gegeven zal zijn „het levenslicht lang te aanschouwen.

Het blad ziet er goed verzorgd uit.

We brengen het welkom in ons midden en zullen gaarne in ruil voor dit blad de Amigoe sturen.

DE PETROLEUM-SPAARPOT.

We lezen in de Maasbode van 5 April:

De Haagse rechtbank heeft vonnis gewezen in de procedure van zekere A. contra de Stichting Voorzieningsfonds van de Kon. Shellgroep.

Dit voorzieningsfonds verzamelt kapitalen door stortingen van deelnemers, employe's van de drie tot de Shell-groep behorende maatschappijen, en de directies. Bij het eindigen van het dienstverband wordt aan de deelnemer een voor hem gereserveerd kapitaal uitgekeerd, waarna hij later nog de rente over het laatste jaar ontvangt. Op 31 December '34 was in dit Fonds aanwezig een kapitaal van 242 millioen gulden (beurswaarde).

De effecten, waarin het kapitaal van dit fonds belegd zijn, gingen in de loop der laatste jaren belangrijke verliezen vertonen en het bestuur van het Voorzieningsfonds meende maatregelen daartegen te moeten nemen. Nu wordt in het begin van ieder jaar de rente over het afgelopen jaar bijgeschreven. In '31 heeft de Raad van Beheer echter gemeend dit niet te moeten doen. Hij heeft eerst de statuten gewijzigd en in art. 12, waarin stond, dat het saldo van ieder jaar onder de verschillende rekeningen (voor iedere employe bestond een afzonderlijke rekening) moet worden verdeeld, ingelast de woorden: „ na reservering, zoals deze door de Raad van Beheer wordt wenselijk geacht." Nadat dit was geschied, werd besloten de gehele rente over 1930 te reserveren.

A. nu, die de vordering heeft ingesteld, is in 1931 uitgetreden en zou dus, ware de statutenwijziging niet tot stand gekomen, nog rente ontvangen hebben over zijn kapitaal. Hij meende, dat de Raad van Beheer niet 't recht had, hier een terugwerkende kracht toe te passen. Daartegenover meende de Raad van Beheer, dat het besluit om de rente te reserveren, rechtsgeldig is, omdat daaraan is voorafgegaan de wijziging van de statuten.

A. vorderde over 1931 de volle rente over zijn kapitaal, n.l. ƒ 3387 en over 1930 nakoming der statuten en alsnog ƒ 1450,12.

De rechtbank heeft thans A. in zijn vordering over 1931 niet-ontvankelijk verklaard, doch zijn eis ten aanzien van het jaar 1930 toegewezen, waarmede de rechtbank heeft beslist, dat de Raad van Beheer zijn in Maart 1931 gepubliceerde statutenwijziging niet mocht uitstrekken met terugwerkende kracht over 't jaar 1930.

West-Indische Kamer over 1934.

Volgens het jaarverslag der West-Indische Kamer over 1934 bleef het bestuur der Kamer in het afgelopen verenigingsjaar onveranderd en was dus als volgt samengesteld: mr. A van Traa, voorzitter; J. S. Kasteleyn, ondervoorzitter; W. Clasie, penningmeester; W. R. Chambers, secretaris; C. K. Kesler, archivaris; prof. dr. P. le Cosquino de Bussy; G. J. W. Putman Cramer, G. J. van Grol, M. J. C. Welle, F. van Peski, zodat de volgende lichamen in het bestuur der vereniging vertegenwoordigd zijn: De Kon. Ver. „Oost en West", de Ondernemersraad voor Suriname, het Suriname Studie Syndicaat, de Surinaamse Bank, de West Indische Cultuurbank en het Bureau voor Handelsinlichtingen.

De werkzaamheden der Kamer moesten zich tengevolge van de algemene bezuiniging beperken tot het geven van inlichtingen aan diegenen, die zich, hetzij tot het bureau van den archivaris in het Koloniaal Instituut, hetzij tot het secretariaat in het bureau voor handelsinlichtingen wendden.

Het is wellicht niet ondienstig er nogmaals de aandacht op te vestigen, dat de West Indische Kamer zich niet bewegen kan op het gebied van abeidsverschaffing aan werkzoekenden.

Haar doel is o.a. het bevorderen van de handelsbetrekkingen met onze West-Indische gebiedsdelen, Suriname en Curaçao, en verder het verschaffen van de gewenste inlichtingen aan hen, die zich om een of andere reden daarheen willen begeven voor tijdelijk verblijf of vestiging gedurende geruime tijd.

De herdenking van de 300-jarige vereniging van Curaçao met Nederland was voor de Kamer aanleiding tot bestrijding der kosten ter beschikking van het herdenkingscomité te stellen.

Op de, in de Gotische Zaal te Den Haag gehouden tentoonstelling werd door een reclamebord de aandacht gevestigd op de gelegenheid, die de Kamer biedt, zich omtrent de West op verschillend terrein te oriënteren. Voorts werden tot dit doel verschillende uitgaven van de Kamer als inzending naar de tentoonstelling gezonden.

De archivaris zond op deze tentoonstelling een 40-tal waterverftekeningen van Curaçaose wilde en gekweekte planten in. Deze collecte werd na afloop van de tentoonstelling door hem aan het Koloniaal-Instituut afgestaan.

De medewerking van de West-Indische Kamer werd voorts ingeroepen in verband met de besprekingen van het luchtvaartcomité ter bevordering van de West-Indische luchtvaart-belangen, welke medewerking gaarne werd verleend.

Consulaten.

Bij Kon. besluit is te San Pedro Sula, Honduras, een vice-consulaat der Nederlanden opgericht en is de heer H. Moeller benoemd tot vice-consul der Nederlanden aldaar, buiten bezwaar van 's Lands schatkist. Het ressort van het vice-consulaat strekt zich uit over de Departementen Cortez, Santa Barbara, Copan, Gracias, Ocotepeque, Atlantida en Colon. Aan den heer Moeller kan in de Duitse, Engelse of Spaanse taal worden geschreven.

VERGADERING KOLONIALE RAAD.

A.s. Woensdag de 1ste Mei 1935 zal de Koloniale Raad in gewone vergadering bijeenkomen des avonds te 8 uur.

Te behandelen onderwerpen:
Ingekomen stukken.

In dank ontvangen.

Van het Consulaat van Columbia een tourist Guide van dat land.

Van den agent Michael A. Corsea enkele producten van de bekende Heinz Soup en een fles Heinz Worcestershire Sauce.

Politiebericht.

Te Juan Baeza in het 2e District werden twee vrouwen door zekere S. zeer ernstig met een scheermes mishandeld. Beide vrouwen moesten ter verpleging in het ziekenhuis worden opgenomen. Direct levensgevaar is niet aanwezig. De dader werd door de Politie aangehouden en in bewaring gesteld.

Trezake verduistering van een zak meel is een zekere W. aangehouden en in bewaring gesteld.

Te Palo Blanco werd een vrouw met een fles op het hoofd geslagen door een andere vrouw, tegen wie proces-verbaal werd opgemaakt.

Aangifte werd gedaan van een geval van vermoedelijke oplichting; een onderzoek wordt terzake ingesteld.

Gebleken is dat de schoenpoetser M. die de vorige week werd aangehouden nog meerdere diefstallen heeft gepleegd. O.a. is aan het licht gekomen dat hij ook een tweetal horloges heeft ontvreemd uit een woning op Fleur de Marie.

In de nacht van 21 op 22 April is ingebroken in een winkelperceel aan de Breedestraat Otrobanda. Een klein bedrag aan geld alsmede enige loterijbiljetten werden ontvreemd. Als verdacht van deze inbraak is aanvankelijk een man aangehouden, die na verhoor weer werd heengezonden. Uit het ingestelde onderzoek is komen vast te staan dat de dader ter plaatse goed bekend moet zijn geweest.

Een bewoner van Pietermaaiweg deed aangifte van diefstal van een klein geldsbedrag uit zijn woning.

In een perceel in de Middenstraat had een ernstige vechtpartij plaats tussen een man en een vrouw. De vrouw moest met een messteek in de hals in het ziekenhuis worden opgenomen. De man die met een bierfles was gewond, werd na verbonden te zijn in bewaring gesteld.

Aan boord van een aan de Handelskade liggende schoener werd een bedrag aan geld uit een koffer ontvreemd. De vermoedelijke dader werd aangehouden en in bewaring gesteld.

Voorts werd aangifte gedaan van een viertal gevallen van mishandeling terwijl een overtreding van de Verordening op de Winkelsluiting werd geconstateerd.

Aan boord van een der tankschepen is uit een kastje in een der Chinezenverblijven een bedrag van ƒ125.— ontvreemd. De benadeelde kon niet met juistheid opgeven sinds wanneer hij de som vermist. Een terzake door de Politie ingesteld onderzoek bleef zonder gunstig resultaat.

Op de C.P.I.M. terreinen viel een werkman doordat hij misstapte, van een steiger van plus minus 3 Meter hoogte. Hij bleef bewusteloos liggen doch na opname in het ziekenhuis bleek dat hij vrijwel geen letsel had bekomen. Uit het politionele onderzoek is gebleken dat van opzet of schuld geen sprake is.

Uit een winkel in de Columbusstraat werd door een 14-jarige jongen een horloge ontvreemd. De dader werd door de Politie aangehouden en het horloge, hetwelk hij reeds van de hand had gedaan, werd in beslag genomen.

Gevonden voorwerpen.

Op het Hoofdbureau van Politie zijn inlichtingen te bekomen omtrent de navolgende voorwerpen:

Twee sleuteletui's met een aantal sleutels.

Een paar dameskousen.

GEMENGD NIEUWS.

DE ONTWIKKELING DER PERS IN JAPAN.

65 Millioen lezers!

Het Japanse ministerie van onderwijs heeft een statistiek gepubliceerd over het aantal kranten en wat dies meer zij in het jaar 1934. Uit dit overzicht blijkt, dat de Japanse pers de Amerikaanse betrekkelijk reeds in de schaduw stelt.

65.000.000 lezers van bladen en tijdschriften worden in Japan aangetroffen en zij verslinden meer dan honderd dagbladen, vijfhonderdvijftig weekbladen en zeven en zestighonderd geïlustreerde maandschriften. De hoeveelheid dagbladen lijkt misschien niet zo groot, maar men moet bedenken, dat de grootste, zoals de te Tokio in het Engels verschijnende „Japan-Times" ook naar het buitenland worden gezonden en daardoor een oplaag bereikt, waaraan zelfs Amerikaanse kranten niet kunnen tippen.

Het is voor belanghebbenden in de Japanse krantenwereld van belang, dat de bladen in vierentwintig uur de verste uithoeken van het eilandenrijk het actueelste nieuws melden. Dat is het resultaat van de centralisatie en de goede verkeersmiddelen. De in het dichtbevolkte Osaka verschijnende kranten „Osaka Mainichi" en „Osaka Asahi" hebben een oplaag van bijna anderhalf millioen en de „Tokio Nichi Nichi", die in de hoofdstad uitkomt, wordt in ongeveer een millioen exemplaren verspreid, evenals de „Tokio Asahi". 750.000 abonné's telt de „Tokio Yoemioeri", terwijl het conservatieve blad „Jiji" dagelijks door 500.000 personen gelezen wordt.

Godsdienst en politiek.

„De Volksmissionaris schrijft:

In 1912 werd in de Franse Kamer gestreden over een kieswethervorming. Charles Benoist, een Katholiek afgevaardigde, later gezant in den Haag, verdedigde het stelsel van evenredige vertegenwoordiging. De minister-president Poincaré, stelde een wijziging voor, om zeide hij, de kwestie aannemelijk te maken voor een zo groot mogelijk aantal regeringsrepublikeinen." „Maar, zo riep Charles Benoist uit, er is tussen U en mij toch geen enkel verschil als republikleinen?" — „Pardon, goede vriend, antwoordde Poincaré, tussen U en mij ligt de godsdienstkwestie." Iedereen stond verbaasd. Wat had de godsdienst daar nu mee te maken? Algemeen was de verontwaardiging in het land over zulk een antwoord; de couranten werden vol geschreven over de vraag, wat Poincaré daarmee bedoeld kon hebben. Deze verklaarde enkele dagen later zijn mening:

„Geen onderscheid is er tussen Fransen en Fransen, tegenover het buitenland. Maar **in de binnenlandse politiek hangt alles af van het godsdienstvraagstuk.**"

UITSLAG AANBESTEDING.

Bij de op heden den 24sten April 1935 gehouden aanbesteding voor het bouwen van een kantoorgerechtsgebouw met rechterzijvleugel bestemd voor het bestuurskantoor te Oranjestad Aruba en het bouwen van een postkantoor te St. Nicolaas Aruba werd ingeschreven als volgt:

Kantongerechtsgebouw Oranjestad Aruba.

Namen	Bij gebr. Ned. portlandcement	Bij gebr. willekeurige portlandcement
N.V. Albetam Bagger- & Bouwmaatschappij	48.000.—	47.500.—
N.V. tot Aanneming van Werken voorheen H. J. Nederhorst	48.600.—	48.100.—
Postkantoor St. Nicolaas Aruba.		
N.V. Albetam Bagger- & Bouwmaatschappij	13.500.—	13.400.—
N.V. tot Aanneming van Werken voorheen H. J. Nederhorst	13.900.—	13.850.—
Kantongerechtsgebouw Oranjestad en Postkantoor St. Nicolaas Aruba.		
N.V. Albetam Bagger- & Bouwmaatschappij	61.500.—	60.900.—
N.V. tot Aanneming van Werken voorheen H. J. Nederhorst	62.200.—	61.600.—

GEMENGD NIEUWS.

Kommervolle levensavond van twee schoonheids-koninginnen.

De gezusters Ella en Emma Knowles, die eens in de „gay nineties" de schoonheidskoninginnen waren van de society van Brooklyn en een prachtig huis in het toentertijd zo deftige Vanderveer Park bewoonden, verkeren, naar een dezer dagen gebleken is, in zeer behoeftige omstandigheden.

Het huis is thans vervallen, de wijk is een achterbuurt geworden en de zusters zijn thans 77 en 79 jaar oud. Een oude vriend, die de dames een dezer dagen een bezoek wilde brengen, ontving op zijn herhaald kloppen geen gehoor. Toen de hulp der politie was ingeroepen en de deur geforceerd, vond men de beide zusters in bewusteloze toestand half verhongerd op de keukenvloer. Het enige voedsel, dat in huis bleek te zijn, bestond uit een paar verdroogde stukken sinaasappelschil, die op de grond lagen. De dames waren gekleed in de ouderwetse zijden japonnen, die in de dagen toen zij op het hoogtepunt van haar roem stonden, als het allernieuwste op modegebied golden, en een van hen, Elly, leed aan een verlamming.

Hoewel het algemeen bekend was, dat de zusters in armelijke omstandigheden verkeerden, hadden zij elk aanbod van levensmiddelen of financiële hulp van de buren beleefd van de hand gewezen. De oude dames verklaarden met een zekere waardigheid, dat zij liever onafhankelijk bleven. Zij hadden genoeg te eten.

Thans wordt eindelijk behoorlijk voor haar gezorgd.

Steunt het Apostolaat Ter Zee.

SPORT-RUBRIEK.

Officiële Mededelingen VAN „De Curaçaose Voetbalbond."

WEDSTRIJD-UITSLAGEN.

Zondag 21 April 1935.

A-klasse: HERCULES—JONG HOLLAND 0—3
AJAX—M.S.V. 0—5

B-klasse: R.C.C. II—TRAPPERS II 2—2

Maandag 22 April 1935.

A-klasse: M.S.V.—VOLHARDING 0—1

B-klasse: ASIENTO II—JONG HOLLAND II (niet doorgegaan).
AJAX II—TRANSVAAL II 0—3

STAND-COMPETITIE-WEDSTRIJDEN per 14/4 — 35. —

A-klasse:	Gesp.	Gew.	Gelijk	Verl.	Doelpunten voor	tegen	Punten
AJAX	2	0	1	1	0	5	1
ASIENTO	1	0	0	1	1	4	0
BISMARCK	1	1	0	0	4	1	2
HERCULES	2	1	0	1	1	3	2
H.V.V.	1	0	1	0	0	0	1
JONG HOLLAND	2	2	0	0	8	1	4
M.S.V.	3	1	0	2	6	6	2
R.C.C.	1	1	0	0	1	0	2
TRAPPERS	2	1	0	0	2	1	2
TRANSVAAL	1	0	0	1	0	2	0
VOLHARDING	2	1	0	1	1	1	2
B-klasse:							
AJAX II	1	0	0	1	0	3	0
ASIENTO II	1	0	0	1	0	1	0
ATLETICO	2	1	0	1	2	2	2
BISMARCK II	0	0	0	0	0	0	0
HERCULES II	1	1	0	0	2	1	2
JONG HOLLAND II	1	1	0	0	4	0	2
M.S.V. II	1	0	0	1	0	4	0
R.C.C. II	1	0	1	0	2	2	1
TRAPPERS II	1	0	1	0	2	2	1
TRANSVAAL II	2	1	0	1	3	1	2
SCHERPENHEUVEL	0	0	0	0	0	0	0
VOLHARDING II	1	1	0	0	1	0	2

WEDSTRIJD-PROGRAMMA.

Zondag, 28 April.

MUNDO NOBO:
A-klasse: BISMARCK—JONG HOLL.
Aanvang: 4.30 precies
scheidsr.: Beltram

B-klasse: HERCULES II—R.C.C. II
Aanvang: 3.15 precies
scheidsr.: Ochlers

DE HOOP:
A-klasse: TRANSVAAL—VOLHARD.
Aanvang: 4.30 precies
scheidsr.: Winters

B-klasse: M.S.V. II—AJAX II
Aanvang: 3.15 precies
scheidsr.: van Heeswijk

RIO CANARIO:
A-klasse: ASIENTO—TRAPPERS
Aanvang: 4.30 precies
scheidsr.: Kranenburg

Zondag, 5 Mei.

MUNDO NOBO:
A-klasse: M.S.V.—R.C.C.
Aanvang: 4.30 precies

B-klasse: ATLETICO-VOLHARD. II
Aanvang: 3.15 precies.

DE HOOP:
A-klasse: AJAX—HERCULES
Aanvang: 4.30 precies

B-klasse: BISMARCK II-J. HOLL. II
Aanvang: 3.15 precies.

Zondag, 12 Mei.

MUNDO NOBO:
A-klasse: JONG HOLL.-TRANSVAAL
Aanvang: 4.30 precies

B-klasse: AJAX II-HERCULES II
Aanvang: 3.15 precies

DE HOOP:
A-klasse: BISMARCK-M.S.V.
Aanvang: 4.30 precies

SCHERPENHEUVEL:
B-klasse: R.C.C. II-SCHERPENH.
Aanvang: 4.30 precies
(De bus naar Scherpenheuvel vertrekt om 3.45 p.m. van het Wilhelminaplein)

RIO CANARIO
A-klasse: ASIENTO-H.V.V.
Aanvang: 4.30 precies

Leden van de V.V. GO AHEAD, welke op andere verenigingen wensen te worden overgeschreven, kunnen deze overschrijving slechts bekomen na voldoening van hun aandeel in de schuld van Go Ahead aan de C.V.B., bedragende voor elk lid *f* 0.67. De totale schuld van Go Ahead aan de C.V.B. bedraagt *f* 17.50. Hieronder volgt een opgave van de personen, welke op het tijdstip van ontslagaanvrage van Go Ahead lid van deze vereniging waren.

Adams, J.	Luitjes, E.
Amstelveen, E. L. A.	Leod, W. Mc.
Bertus, E.	Muyden, C.
Blom, F.	Moorman, A.
Bemmel, A.	Nevel, H.
Burleson, J.	Parisius, A.
Baenffer,, H.	Roosburg, Ch.
Burleson R. F. G.	Rooy, G. de
Chundro, E.	Sedney, G. L. J.
Eliazer, S.	Sordam, A.
Guda,	Vries, F. de
Hoop, R. van	Wix, Ch.
Isselt, E.	Wong, R.

De aangesloten verenigingen dienen met het bovenstaande rekening te houden.

Door den heer G. de Rooy is het aandeel in de schuld van Go Ahead aan de C.V.B. voldaan, zodat deze naar de vereniging zijner keuze kan overgaan.

ELFTALOPGAVEN VOOR DE MAAND MEI:

De elftalopgaven voor de maand Mei zullen in het bezit van den Competitieleider (Pietermaai 43) moeten zijn **ulterlijk op 29 April.**

JUNIORES-AFDELING:

COMPETITIESTAND per 13 April 1935.

JUNIORES:	Gesp.	Gew.	Gelijk	Verl.	Doelpunten voor	tegen	Punten
AJAX	1	1	0	0	4	0	2
ASIENTO	1	0	0	1	0	4	0
HERCULES	0	0	0	0	0	0	0
R.C.C.	0	0	0	0	0	0	0
VOLHARDING	0	0	0	0	0	0	0

WEDSTRIJD-PROGRAMMA: Zaterdag 27 April.

MUNDO NOBO: HERCULES—R.C.C. Aanvang 4.30 precies.

IN- EN AFSCHRIJVING WERKENDE LEDEN

van 15 t/m 23 April 1935.

INGESCHREVEN:

„R.C.C." G. de Rooy, Roodeweg No. 45 per 16/4—'35.
„R.C.C." G. Rosario, Zaantjessteeg No. 26 per 16/4—'35.
„RC.C." J. Quast, Zaantjessteeg No. 14 per 16/4—'35.
„TRANSVAAL" H. Nerel, ? per 18/4—'35.
„TRANSVAAL" A. Sordam, ? per 18/4—'35.

Het Bestuur.

SPORT IN NEDERLAND.

(overgenomen uit de Cur. Volkskr.)

VOETBAL:

Kölnische Verein—De Zwaluwen 2—4. (Stand bij rust 2—2.)
De beste Hollandse spelers waren Weber, Paauwe, Van Heel en Van Gelder.

OM HET LANDSKAMPIOENSCHAP.

Velocitas—P.S.V. 2—3.

PROMOTIE-WEDSTRIJDEN.

Overmaas—Z.V.V. 4—2 O.D.S.—H.V.V. 0—0

Ajax-tournooi:

Ajax—Liersche Sportkring 1—7
Be Quick—First Vienna 2—0

Vrienschappelijk:

Ajax—Liersche sportkring 4—5
First Vienna—Go Ahead 1—0

Amsterdam werd overwinnaar in het Paastournooi te Antwerpen voor Antwerpen, Brussel, Keulen en Londen.

Vermoedelijk zal Raymond Brayne op 12 Mei in de wedstrijd België—Holland de midvoorplaats bezetten in het Belgische elftal, daar hij van zijn club Sparta (Praag) verlof heeft gekregen om voor België internationale wedstrijden te spelen. Het weer meespelen van deze puike midvoor en formidabele schutter betekent voor België een hele aanwinst.

De Paus en de wereldvrede.

In telegramstijl hebben we reeds weergegeven de allocutie van Z. H. Paus Pius XI, bij het laatste consistorie. Uit de ontvangen mail lezen we die thans meer uitgebreid.

De H. Vader bracht allereerst nogmaals in herinnering het hemelse leven op aarde der beide roemrijke Engelse martelaren, wier canonisatie de ganse kerk, en in de eerste plaats het Engelse volk, dat er zo verlangend naar uitziet, van het grootste nut moge zijn. Dat de glorie der Britse martelaren afstrale op het volk, dat een zelfde vaderland heeft en een zelfde taal als onze helden.

Het Engelse volk, aldus de H. Vader, heeft heimwee naar Rome en velen smachten naar terugkeer tot de H. Stoel, wijl zij erkennen, dat terwijl de nietkatholieke secten steeds meer uiteenvallen alléén de Katholieke Kerk de machtige zuil en de hechte grondslag der waarheid is.

De Paus herinnerde daarna in hartelijke bewoordingen aan het aanstaande zilveren regeringsjubileum van den Engelsen koning.

Helaas staan naast deze redenen tot vreugde een andere, die stemt tot zorg en droefheid: de algemene wereldsituatie welke zich kenmerkt door een geweldige economische, politieke en vooral morele crisis.

De toekomst der mensheid vervult Ons vaderhart met zware kommer, want nimmer was de horizont zo zwart met donkere wolken betrokken als thans, zodat ons als van zelf het woord van den Heiland voor de geest komt, dat spreekt van de gruwel der verwoesting, van oorlog en van opstand.

Begrijpelijkerwijze zien de volken op naar hun algemenen Vader, om licht en troost en een uitweg uit de verdrukking te vinden. Want meer dan ooit behoeft de mensheid in deze dagen de troost van God, opdat zij niet in wanhoop nederzitte, doch wetend en gevoelend, dat God ons aller lot in Zijn Hahden heeft, haar hoop stelt op hem.

En in deze deugd van hoop, moge de mensheid meer dan ooit haar bede opzenden ten hemel opdat op aarde weer betere dagen aanbreken.

Wij echter van alle zijden krijgsrumoer weerklinkt, achten Wij ons verplicht, Onze hoge zending indachtig, Onze waarschuwende stem te verheffen en de mensheid te vermanen, niet opnieuw zich te bezoedelen met het bloed van eigen broeders, en vernieling over de wereld te brengen te water, te land en uit de lucht.

Het is niet aan te nemen, dat degenen, die over de volken zijn aangesteld en voor hun welzijn zorgen moeten, tot een dergelijke uitroeiing van zich zelf en van de mensheid zouden willen drijven.

Maar indien werkelijk iemand een dergelijke misdaad zou begaan, hem zouden de woorden moeten toegeroepen worden, welke staan in de bede: „Dissipa gentes, quae bella volunt". „Verstrooi de volken, die de oorlog willen". En Wij zouden slechts met den psalmist deze bede tot God kunnen opzenden.

Een nieuwe oorlog toch is een morele onmogelijkheid. Maar bovendien met vele anderen zijn ook Wij van mening, dat ook de physieke en materiële onmogelijkheid van een oorlog wegens de tegenwoordige zware tijden allen duidelijk moest zijn.

De H. Vader sprak ten slotte de hoop uit, dat God de regeerders der volken zou verlichten en spoorde allen aan tot gebed, vooral in deze laatste dagen van het H. Jaar en bij de plechtigheid in Maria's genadeoord, opdat door de voorspraak van Maria, de Onbevlekte, vrede moge heersen over de geslagen wereld.

Dag en nacht ononderbroken zullen dezer dagen Heilige Missen worden opgedragen aan het Lourdes-altaar der Moeder Gods, die de Stervende Heiland aan de mensheid tot Moeder gaf.

U C-67.

De oorlog trad in zijn laatste beslissende stadium; in het Westen begon het grote offensief aan de Marne; het hing in de lucht dat binnenkort het einde komen moest, het einde waarvan wij nog altijd dachten, dat het een goed en voor Duitsland draaglijk einde wezen kon. De spanning was geweldig; en ik hield het dan ook niet uit in Pola, waar ik de komende weken overigens toch niets te doen had. En zo deed ik iets wat reeds sinds jaar en dag gebeurd had moeten zijn: Ik vertrok 18 Juli naar Wenen en vandaar naar Berlijn, echter niet om mijn oude betrekkingen met de Generale Staf weer aan te knopen, doch om het ja-woord van mijn aanstaande vrouw te halen en haar het mijne te geven.

En van Berlijn gingen wij vier-entwintig uur later naar onze ouders en schoonouders in Elberfeld, waar wij onze verloving vierden; en wij wisten, dat de toekomst volkomen onzeker was en nog zeer duister zou kunnen worden. Maar één ding hadden wij allebei in de oorlogsjaren geleerd en ik werd mij daar pas op dit ogenblik helemaal bewust van: Leven is niet datgene waarop wij vertrouwen en wat wij durven!

Aldus pastor Martin Niemöller — toen nog Ober-luitenant en commandant van de U C-67, — in zijn levensverhaal: „Vom U-Boot zur Kansel."

Zijn zwager, Hermann Bremer, kon niet bij het verlovingsfeest aanwezig zijn. Die dag toch voer hij uit met de U B-104 om nooit meer terug te keren. Niemöllers vriend, Jochem Emsmann, commandant van de U B-116, was daarentegen wel bij het feest tegenwoordig. Aan het einde van een lang gesprek zeide hij: „Wanneer wij de oorlog verliezen, dan heeft het aan ons tweeën beslist niet gelegen." Het was voor het laatst dat Niemöller zijn vriend zou zien. „Jochem Emsmann viel begin November als commandant van de U B-116 bij een poging om de haven van Scapa Flow binnen te dringen: de laatste onderzeeër die verloren ging; de onderzeeër, welks bemanning nog midden in de „Zusammenbruch" het onmogelijke durfde en geloofde."

En dan zegt de huidige leider der Duitse Belijdeniskerk: „Wanneer er gedurende heel de oorlog, behalve de geestdriftige doodsverachting van de eerste weken, ware heldenmoed bestond, dan was dat vooral tijdens de laatste gevechten, toen het niet meer om resultaten en ook niet meer om eer ging, doch alleen nog om het ijzeren geweten van de soldatenplicht. En dat dit na vier moordende oorlogsjaren nog mogelijk bleek, gaf mij en vele anderen hoop voor de toekomst van ons volk."

Niemöller deed ook zijn plicht, tot het laatste. Hij keerde terug naar Pola en naar zijn onderzeeër, de U C-67, die daar zo ongeveer als een wrak gedokt lag, en 28 Augustus 1918 voer hij weer uit met de opdracht, welke hij op zijn vorige reis niet had kunnen vervullen, omdat hij in volle zee verrast werd door de bommen van een vijandelijken vlieger: Mijnen leggen voor Marseille en handelsoorlog voeren op de Franse kust.

Hij vaart de Adriatische Zee af, probeert zonder kleerscheuren de zwaar bewaakte Straat van Otranto door te komen, dit lukt hem natuurlijk niet, hij overleeft echter de waterbommen, „die nun einmal zur Otrantopassage gehören wie die Butter zum Brot," en bereikt veilig de Middellandse Zee. In de vroegen morgen van 5 September haalt hij zijn eerste „buit" aan boord. De U C-67 spoedt zich naar de plaats waar klaarblijkelijk kort te voren een zeilschip is vergaan en van de grote kurken ballen, welke in massa ronddrijven, neemt hij er een paar mee, omdat men bij elke fles die wordt opengemaakt hopeloos overhoop ligt met de „synthetische" kurk.

In de nacht van 6 September komen de lichten van Marseille in het zicht. Een uitvarend schip wijst de U C-67 de weg tussen de onderzeese versperringen en mijnvelden, welke de haven beschermen. De onderzeeër kan nu rustig tot vlak bij een loodsvaartuig komen en moet daar wachten tot de zon opgaat, om nauwkeurig de toegang tot de haven van Marseille op kaart te stellen. Alles blijft rustig. Ondanks storm en onweer verschijnt er even een luchtschip boven de zee, doch wanneer Niemöller dan even onderduikt, is alle gevaar bezworen. Zodra de nodige aantekeningen zijn gemaakt, verdwijnt de U C-67 weer onder de waterspiegel, legt twaalf mijnen dwars in de diepte, om niet het gevaar te lopen van ontdekt te worden en daardoor den vijand opmerkzaam te maken. Tegen het vallen van de nacht keert men terug. De haven van Marseille heeft ook een westelijke toegang, doch geen schip is zo voorzichtig om die te komen verraden. Niemöller is dus op zich-zelven aangewezen en legt zijn zes mijnen op goed geluk af.

De mijnenvoorraad is daarmee uitgeput en Niemöller begint aan het tweede deel van zijn opdracht: Handelsoorlog op de Franse kust.

In de morgen van 7 September wordt het eerste schip in de grond geboord. Er komt een convooi van twee grote vrachtschepen met twee bewakingsvaartuigen uit Marseille, Niemöller vaart ze onder water tegemoet en alles verloopt zo kalm en mathematisch nauwgezet als „bei der U-Schule in der Kieler Bucht". De torpedo wordt afgezonden. De U C-67 vlucht op vijftig meter diepte. Een geweldige ontploffing weerklinkt. De grammofoon van de onderzeeër speelt: „Deutschland über alles". En dan schijnt men ook op de bewakingsvaartuigen eindelijk wakker geworden te zijn. Een volle vijf minuten nadat de grootste der twee vrachtboten, een schip van vijf duizend ton getroffen werd, knallen er een stel waterbommen op een plaats waar de U C-67 al lang niet meer is. Intussen volgt er een zeer onrustige namiddag. Alles wat Marseille en Toulon aan „U-Boot-Jäger" bezitten, schijnt uitgevaren te zijn, vliegtuigen cirkelen rond en dreigend hangt er een luchtschip boven de haven. Niemöller koersteert zich zo diep mogelijk in de schoot van de Middellandse Zee en loopt geen gevaar. En ten slotte wordt het weer rustig. Een beetje te rustig zelfs, want er is geen schip meer te zien. Ten slotte maakt de U C-67 van 9 tot 11 September een uitstapje naar de Golf van Genua, zonder iets anders te ontmoeten dan een torpedojager die men liever uit de weg blijft.

Niemöller probeert het dan maar weer eens aan de voet der Pyreneën, in de Golf du Lion. En 15 September komen er zowaar een paar schepen in het zicht. Ze komen de U C-67 echter niet tegemoet en voor een achtervolging zijn de goede twaalf knopen van de onderzeeër niet toereikend. Drie dagen later bevlijgen twee zeeslepers en een paar zeilschepen dat men zijn ligplaats goed gekozen heeft. Niemöller voelt er veel voor om op te duiken en tot zijn eerste bovenzeese aanval als commandant over te gaan. Hij heeft de kanonnen van de U C-67 nog nooit gebruikt. Maar de radio zou zijn aanwezigheid dadelijk verraden en dan was zijn kans voor lange tijd verkeken. Hij besluit daarom onzichtbaar te blijven en op een rijkere prooi te wachten dan enkele zeilschepen. En een dag later heeft hij succes. Twee vrachtboten van vijf- en zevenduizend ton komen in het zicht. Zij schijnen een waardevolle lading aan boord te hebben, want zij worden door niet minder dan vijf bewakingsschepen beschermd. De U C-67 zoekt beschutting tegen de donkere achtergrond der bergachtige kust. Daarentegen heeft Niemöller een goed uitzicht op het convooi dat onder de heldere schijn van de volle maan in de zilveren zee drijft. De lanceerbuizen zenden twee torpedo's af. Twee ontploffingen weerklinken. Vuur flitst er op. Twee waterzuilen spuiten omhoog. En dan dekt een onmetelijke zwarte rookwolk de blauwe laatzomerhemel toe. De U C-67 duikt onder. De gramofoon speelt: „Deutschland über alles". De bewakers die zelfs niet weten van welke kant de aanval kwam, strooien een paar series van acht waterbommen uit en komen dan langzij van de snel zinkende schepen om de bemanning over te nemen. Een uur later ontvangt men te Pola een radiotelegram: „U C-67 heeft opdracht vervuld; drie schepen zeventien duizend ton getorpedeerd."

Maar die zelfde avond wanneer Niemöller met zijn eersten officier zit te praten en zij het er beiden over eens zijn dat het wel eens mis zou kunnen lopen met de oorlog en dat zij iets anders moeten kiezen, dan: „Ik weet niet hoe het kwam, maar plotseling zei ik met grote overtuiging: „Dan word ik geestelijke!" Toch had ik vanaf mijn vijfde jaar nooit iets anders gewild dan varen en ik hing met heel mijn hart aan mijn beroep. Het was maar zo'n inval en spoedig hadden wij het weer over iets anders."

Er is trouwens alle reden om aan iets anders te denken. De U C-67 stuit verschillende malen op allerlei onfortuinlijke die zij nauwelijks kan ontwijken. In de Straat van Otranto zit zij urenlang tussen een groep rondkringelende gewapende trawlers en iemand hoeft het maar in zijn hoofd te halen om een waterbom neer te laten en schip en bemanning zijn verloren. Niemöller heeft echter geluk. Hij heeft zelfs zoveel geluk dat, wanneer een Franse onderzeeër hem in de Adriatische Zee torpedeert, de torpedo niet ontploft, doch breekt en zinkt.

America's Radiopriester.

Millioenen mensen luisteren iedere Zondag naar Father Coughlin.

De naam van de Amerikaanse radiopriester, pater Coughlin, is ook in ons blad reeds verschillende malen genoemd. Hij is, zoals men weet, de prediker van de grote Amerikaanse kruistocht voor sociale rechtvaardigheid, wiens stem iedere Zondag millioenen mensen in de Verenigde staten beluisteren.

Dat pater Coughlin niet alleen bij Katholieken, maar ook bij niet-Katholieken een overweldigend gehoor vindt voor zijn sociale denkbeelden, menen wij het best te kunnen demonstreren met de volgende passages uit een uitermate interessante brief van de New Yorkse correspondent van het Soerabaias Handelsblad.

„Christus of chaos. Liefde of geldhonger. De God van liefde of de god van het goud. Wat zal het zijn? Midden in deze crisis heeft de Almachtige als het ware tot ons gesproken en gezegd: Gij hebt getracht uw leven te maken zonder Mij te kennen in dat trotse tijdperk van het kapitalisme der 19e en 20ste eeuw... Gij hebt Mijn geboden van rechtvaardigheid en liefde en weldadigheid verworpen. Daarvoor zal Ik u een overvloed van werelds goed zenden. Ik zal uw banken vol goud maken. Ik zal uw pakhuizen vol laden met graan. Ik zal iedere arbeid van den landbouwer zegenen. Maar te midden van dat alles zijt ge niet te helpen, omdat gij nog de voorkeur geeft aan de menselijke grondbeginselen van gewettigde onrechtvaardigheid en georganiseerde inhaligheid. Zonder Mij kunt ge niets..."

De dwepende stem met een Iers accent klinkt uit de radio. Het ene ogenblik is de stem vleiend, haast fluisterend zonder dat een enkele lettergreep verloren gaat door de superbe spreektechniek en adembeheersing, om het volgend moment naar boven te schieten en een punt van gewicht in de toespraak als donderslagen in de luidspreker te doen neerhameren. Een pauze, de radio suist en knistert zachtjes. Dan hervat de stem de draad van de redenering in de middelregisters op eentonige wijze als het geprevel van een koor monniken.

Er luisteren mensen naar deze stem, elke Zondagmiddag van drie tot vier, omdat zij ieder woord gretig ontvangen en waar vinden.

Anderen om te horen wat hij zegt, ofschoon zij het in ieder opzicht absoluut oneens met hem zijn en er zijn er ook die hem niet willen missen om zijn schitterende en ongeëvenaarde voordracht. Bankiers en taxichauffeurs, hoge regeringspersonen en kleine winkeliers, boeren en stedelingen zouden voor niets ter wereld dat uur op Zondagmiddag laten voorbijgaan. En het gehoor van dezen Katholieken priester in Royal Oak bij de grote stad Detroit in Michigan, waar de bevolking overwegend Protestants is, wordt geschat op veertig millioen luisteraars, terwijl er maar twintig millioen Katholieken in dat land zijn.

Protestanten, Joden, misschien alle rassen en vertegenwoordigers van een ander geloof luisteren naar Fater Coughlin. Wat is de oorzaak daarvan? Zijn stem en zijn voordracht? Die zijn maar kleine bij-omstandigheden — wat hij zegt is hetgeen, dat millioenen denken en nooit ergens anders horen of lezen, dat andere millioenen als oproerkraaierij verfoeien en dat duizenden van hogerhand verboden zouden willen hebben, indien we niet in een land van het vrije woord woonden en de spreker geen gewijde spreker was, die de volle steun van zijn bisschop geniet.

De geschiedenis van Father Coughlin, zijn kerk in Royal Oak en zijn enorme invloed op de Amerikaanse publieke opinie dezer dagen is zeker de moeite van een korte beschrijving waard.

Pastoor Coughlin is een Canadees van geboorte, 43 jaar oud, studeerde o.a. in Texas en is een vurig vereerder van de kleine Theresia, aan wie zijn schitterende kerk gewijd is.

Toen Theresia in 1925 werd heilig verklaard, besloot mgr. Gallagher van Detroit, die bij de heiligverklaring tegenwoordig was, een kerk aan Haar te wijden in zijn bisdom. De fanatieke Protestantse Ku Klux Klan ging er prat op, dat in Royal Oak nog nooit een Katholieke kerk geweest was en daarom viel de keus van den bisschop op Royal Oak. Tot pastoor benoemde hij Coughlin, die een bescheiden gebouwtje vond met 60 families en tot over de ooren in de schuld, zó arm, dat er Zondags haast niet gestookt kon worden tegen de felle koude van die noordelijke streek. Hoe uit de schuld te geraken en meer geld te vinden voor de parochie? Coughlin liet een vrij nieuwe vinding in de kerk installeren — een microfoon ter uitzending over de radio.

Het gevolg was even onverwacht als overstelpend. De eerste morgen na die uitzending stroomde het geld over de post binnen.

Dat was op de 17e October 1926 en het bedrag was maar een fractie van hetgeen in later jaren met iedere post, elke dag zou binnenkomen. Later verscheen op dezelfde plek een kerk met een enorm monument er voor, den gekruisigden Christus voorstellende, dat in het donker door schijnwerpers verlicht wordt. Geld betekent voor Father Coughlin hetzelfde als het manna dat de Israelieten in de woestijn ontvingen. Zeker, het is een wonder, maar men raakt gewend aan wonderen!

Op het ogenblik heeft pater Coughlin een heel kantoorpersoneel, dat niets anders doet, dan de post openmaken, sorteren, het geld er uit halen en de correspondentie beantwoorden.

Ik kan uit ondervinding meepraten, omdat ik eens het verzoek deed om een paar radioredevoeringen in druk te mogen ontvangen en wat geld er bij insloot, tevens den weleerwaarden mijn compliment makend over zijn radio-uitzendingen in mijn hoedanigheid van Hollands journalist. Ik kreeg de redevoeringen in druk terug en een persoonlijk schrijven van erkentelijkheid. Er zijn dagen voorbij gegaan, dat Father Coughlin 400.000 brieven ontving.

Ieder jaar sinds 1926 werd zijn ongeziene gemeente groter. Oorspronkelijk

Aankomst en vertrek der schepen in de week van 28 April — 4 Mei 1936.

S.S.	Aank.	Van	Vertr.	Naar
	April		April	
Lara	28	New-York	28	Aruba, Maracaibo
Caracas	28	Maracaibo	28	New-York
El Libertador	28	Maracaibo, Aruba	28	Aruba, Maracaibo
Ingrid Horn	28	Hamburg	28	Cartagena
Frida Horn	29	Cartagena	29	Hamburg
Akaroa	30	Southampton, Londen	30	Cristobal, New-Zealand
	Mei		Mei	
El Libertador	1	Maracaiba, Aruba	—	Curaçao
Flora	1	New-York via Haiti & Venezuela	1	Aruba, Maracaibo
Vestvangen	2	New-Orleans	2	Paramaribo
El Libertador	—	Curaçao	3	Aruba, Maracaibo
Astrea	3	Maracaibo	3	New-York via P. Cabello
Carabobo	4	New-York	4	Aruba, Maracaibo
Boskoop	4	Costa del Pacifico, Cristobal	4	L'pool, R'dam, A'dam, Hamburg.

sprak hij door middel van de Columbia Broadcasting System, maar op een goede dag weigerde deze grote maatschappij hem langer toe te laten te spreken, tenzij hij eerst zijn redevoeringen liet lezen en goedkeuren. Coughlin weigerde. In 1929 had hij zijn eigen groep van 18 radiostations, die alle States bestreken en die hem geheel vrij lieten in zijn uitlatingen. Toen werd het aantal van zijn luisteraars al op dertig millioen geschat! Terzelfdertijd begon hij over andere dingen te spreken als strikt godsdienstige onderwerpen, b.v. over socialisme, communisme, werkeloosheid, politiek, de financiële hulp aan de Amerikaanse oudstrijders, de gouden standaard, internationale financiers en de drooglegging. In die tijd zat Amerika in de ellende, fabrieken stonden stil, banken waren gesloten, schouwburgen en kantoren waren leeg, millioenen liepen zonder werk rond en duizenden bedelden om een stuk brood. Wonderlijk genoeg begonnen de kerken, die in de vorige jaren leeg of half leeg waren geweest, weer vol te lopen. En nog wonderlijker vloeide in die magere jaren het geld extra hard naar deze kleine kerk in Royal Oak, Michigan. Toen stichtte Father Coughlin de God's Poor Society en het geld stroomde binnen om voedsel en kleding aan duizenden te verschaffen.

Hij sprak over economie en iedereen kon hem volgen. Hij betrok ze binnen het kader van godsdienst en hij kwam met feiten en cijfers aan, die niemand kon weerleggen. Veel van de dingen, die hij voorstond, zijn tot werkelijkheid gekomen in de zogenaamde New Deal van Roosevelt.

In het begin was hij een vurig voorstander van Roosevelt, maar in de laatste tijd heeft hij zijn houding enigszins gewijzigd, omdat de president zijns inziens niet ver genoeg gaat. Wie en wat heeft hij niet aangevallen?

Probeerde niemand hem het zwijgen op te leggen? Duizenden klachten kwamen in bij 't departement van Justitie, maar daar stonden millioenen loftuitingen tegenover. De Columbia Broadcasting Company weigerde zijn contract te hernieuwen en derhalve begon hij een omroep over 21 stations die er wel voor voelden. Onbekenden plaatsten een bom onder zijn huis, maar de aanslag maakte niet de minste indruk op hem.

Zijn felste strijd had in het afgelopen jaar plaats tegen E. D. Stair, een inwoner van Detroit, eigenaar en uitgever van het dagblad „de Detroit Free Press" en bovendien voorzitter van de Detroit Banking Company: „Het bankierswezen van deze tijd is ontaard in een dobbelpartij, waarbij de stenen vals zijn en de inzet bestaat uit geld van andere mensen."Stair telegrafeerde direct naar president Roosevelt dat een lasteraanval op hem gedaan was door een priester, die „zich opwerpt als een zegsman voor uw regering", tevens een grondig onderzoek eisend. Maanden achtereen duurde de strijd tussen Coughlin en Stair voort waarbij de „Free Press" zes dagen per week het woord voerde en op Zondag geantwoord werd door de lucht. Het betrof het al of niet gesloten houden en reorganiseren van het banksysteem in Detroit. Wat was het succes van deze strijd, die in het hele land met aandacht gevolgd werd? Detroit kreeg een nieuw systeem — zoals door Father Coughlin aanbevolen was. Dat was alles!

Het onderzoek van de Senaatscommissie in zake het fabriceren van geschut, munitie en ander oorlogstuig door de beroemde du Pont familie, de Amerikaanse Krupp's en Von Wendel's was nieuw materiaal voor de strijdlustige pastoor van Michigan. Het voorstel om de winst uit die industrie te nemen kon niet anders dan luide door Coughlin goedgekeurd worden en deed zijn sympathie voor Roosevelt weer toenemen.

Ik heb 't vorig jaar deze priester zien en horen spreken in het New Yorkse Hippodrome, waar de 5000 zitplaatsen gevuld waren en duizenden buiten op straat door luidsprekers zijn betoog volgden. Niet één in dat gehoor, die niet aan zijn lippen hing, niet één, die ontkwam aan de betovering van zijn magnetische persoonlijkheid en overredingskracht. Father Coughlin is een zeer merkwaardige figuur in het Amerikaanse leven, die niet bekend is als Hitler, maar indien hij kon en wilde de demagoog van de Nieuwe Wereld kon worden — hij heeft ontegenzeglijk de massa achter zich."

Heeft hij gedronken?

Hoe maakt men het uit?

Daar gebeurt een auto-ongeluk: een aanrijding in de nacht. Was de chauffeur dronken? De politie kan het nagaan aan de „zekere kentekenen", geldig voor de Nederlandse wet: alcoholreuk van de uitgeademde lucht, onzekere gang, verwarde spraak, spreken met „dubbele tong".

In dit geval komt de chauffeur er niet genadig af. Hij heeft een aanrijding gepleegd „onder alcoholische invloed".

Bestaan er echter geen andere criteria voor het waarnemen en vaststellen van die alcoholische invloed dan de genoemde kentekenen, in de waarneming waarvan ieder veldwachter een „pass émaître" is ?

Prof. Dr. L. van Italie heeft het vraagstuk belicht voor het Leidse Criminologische Instituut in een toespraak over „De bepaling van alcohol in het bloed".

Wanneer de chauffeur bij het boven veronderstelde ongeval om het leven komt, kan het immers nog van belang zijn, te onderzoeken, of hij „onder „alcoholische invloed" was, daar in dit geval de onschuld van den aangeredene „kan komen vast te staan".

Hoe onderzoekt men of de betrokken persoon onder de invloed van alcohol verkeerde? Hoe bepaalt men bovendien de hoeveelheid van het genotene? Want ook de hoeveelheid alcohol is van invloed. Voorheen was men „dronken", wanneer de veldwachter er „de lucht er van rook", d.w.z. soms een beetje te gauw, misschien ook wel eens een beetje te laat.

Zwitserland en Zweden, aldus Prof. v. Italië kunnen genoemd worden onder de landen, die het eerst van die bepaling gebruik hebben gemaakt bij de beoordeling van delicten, bij het intreden van het ongeval. Ook hier te lande is de vraag meermalen voor den rechter geweest of de chauffeur die een aanrijding had veroorzaakt, onder de invloed van alcohol verkeerde, terwijl ook enige malen een onderzoek werd verricht naar de aanwezigheid van alcohol in het bloed van een alto-bestuurder, die door het rijden in een kanaal de dood had gevonden. Hier gold het de aanspraakelijkheid van levensverzekeringsmaatschappijen voor de uitkering der verzekerde som.

Alcohol werkt snel in.

Zodra iemand alcohol heeft „tot zich genomen" werkt dit snel op de weefsels in en alcohol vertoont de tendenz, zich gelijkmatig over de weefsels te verdelen. Kort na 't gebruik is het gehalte uiteraard het grootst in de maag, doch reeds spoedig, nl. 50, hoogstens 80, nooit meer dan 110 minuten na het gebruik heeft de gelijkmatige verdeling over de weefsels plaats gevonden.

Na de dood.

In het lichaam wordt de alcohol geoxydeerd (verbrand). Deze oxydatie heeft ten gevolge, dat bij niet-alcoholisten na 15 uur alle alcohol uit het bloed is verdwenen; bij alcoholisten zelfs na 7 uur. Na de dood blijft het alcohol-gehalte van bloed en weefsels lange tijd constant en zal dus ook nog dagenlang na het intreden van de dood, door een ongeval een onderzoek van het bloed bruikbare resultaten opleveren. Geldt het echter de vraag of de verwekker van een ongeval alcohol heeft gebruikt en eventueel hoeveel, dan is het gewenst het nemen van bloed of/en urine zo spoedig mogelijk te doen plaats hebben.

De uitkomsten van het onderzoek der urine zijn in de regel 15 tot 20 procent hoger dan die van het bloed. Ook spelen individuele verschillen in de mate van alcohol-tolerantie en andere factoren een rol. Men zal dus bij de beoordeling van bepaalde gevallen ook deze in aanmerking nemen, het gevonden alcohol-gehalte zal echter de beslissing moeten brengen.

Geldt het een onderzoek van het bloed van een overledene, dan is het niet moeilijk een zo grote hoeveelheid te verzamelen, dat hierop de klassieke methode van alcohol-bepaling kan worden toegepast.

Onderzoek bij levenden.

Bij levenden werd tot voor enige jaren uitsluitend de venu-punctie toegepast en aldus ongeveer 10 cM.3 bloed verzameld, dat door toevoeging van een of ander zout voor stremming werd behoed. Sedert Wildmark (1932) echter zijn Micromethode van alcohol-bepaling heeft beschreven kan men met het nemen van enige druppels bloed, dat in capillaire buisjes wordt opgezogen en verzonden, worden volstaan.

De spreker gaf daarna een overzicht van de gebruikelijke methodes ter opsparing en bepaling van alcohol. Daarbij werd in het licht gesteld, dat voor quantitieve bepaling de chemische methodes te verkiezen zijn boven de physische. Het geldt hier immers betrekkelijk kleine hoeveelheden alcohol; in de regel, zo men althans niet van grotere hoeveelheden bloed of urine kan uitgaan, zal daarom de bepaling van soortgelijk gewicht, dampdruk, druppelsgewicht en refractie niet voldoend nauwkeurige uitkomsten opleveren. In sommige gevallen kan de bepaling met de interferometer van nut zijn.

„Langs scheikundige weg."

De chemische methodes berusten alleen op oxydatie van de alcohol. De Nederlander Berendrecht gebruikt hiervoor kaliumpermanganaat, Nicloux en Wildmark passen kaliumbichromaat toe.

Op de uitvoering dezer methodes van bepaling werd gewezen en de verdiensten van de methoden der beide laatste onderzoekers in het licht gesteld. Bij het volgen van Wildmark's methode bedragen de fouten niet meer dan 6 pct., hetgeen, gegeven de kleine hoeveelheden waar het omgaat, voor de beoordeling van de aanwezigheid van alcoholinvloed van geen betekenis is. Nicloux heeft in zijn onlangs beschreven methode de mogelijke fouten tot 3 pct. teruggebracht.

Mexico's eeuwig vraagstuk.

Recht voor den Indiaan.

Een hele reeks van beslissende overwinningen hadden generaal Porfirio Diaz beroemd gemaakt en ook gevreesd, toen hij 7 Februari 1877 president van Mexico werd. In 1881 moest Diaz tijdelijk wijken, doch in 1884 kwam hij ten tweede male aan de macht. Hij regeerde als een dictator, dertig jaar lang, tot 1910.

Mexico beleefde onder Diaz' bewind een gouden eeuw. De spoorwegen brachten nieuwe bloei voor industrie en handel. De straffe hand van den dictator herstelde de orde. Alom heerste welvaart en vrede.

En ook de Kerk ademde ruimer. De anti-katholieke wetten werden weliswaar niet afgeschaft, doch men paste ze veel soepeler toe. Geleidelijk keerden de religieuze orden terug. De Kerk was langzaam aan gewoon geraakt aan de nieuwe toestand der scheiding van Kerk en Staat en vervulde rustig haar taak.

Dat is te zeggen: de Kerk vervulde rustig haar taak... binnen de muren van de tempel. Want generaal Diaz vreesde evenzeer elk clericalisme als al zijn voorgangers hadden gedaan, sinds een halve eeuw te voren, de Mexicaanse Vrijheidsoorlog ontaard was van een strijd tegen Spanje tot een strijd tegen de Kerk. De katholieken konden niet in een zelfstandige partij deelnemen aan het openbare leven. Zij mochten niet opkomen voor de rechten der Kerk. Voor den geestelijke die een woord van protest liet horen tegen het onrecht dat der Kerk werd aangedaan, stonden de deuren der gevangenis wijd open. Het laatste beetje invloed dat de Kerk nog had op onderwijs en opvoeding, werd te niet gedaan. En al is het niet onmogelijk dat Diaz streefde naar een generatie welke alleen maar los stond van een te grote clericale overheersing, het resultaat dat hij bereikte, was in elk geval dat er onder zijn bewind een generatie opgroeide welke uitgesproken anti-katholiek was en doordrongen van een maçonnieke geest.

Intussen werden door de wassende welvaart de sociale tegenstellingen verscherpt. Het grote vraagstuk van sociale rechtvaardigheid van den Indiaan was steeds verder van zijn oplossing verwijderd geraakt naar mate die oplossing een dringender eis werd. De Indianen die drie-kwart der bevolking uitmaakten, hadden zich onder de banier der Madonna van Guadeloupe achter de eerste opstandeling, pastoor Hildalgo y Castillas, geschaard en den strijd aangebonden tegen Spanje. Toen de Mexicaanse Vrijheidsoorlog, welke in zijn diepste wezen een wanhopige greep der Indianen naar „Gleichberechtigung" was, de Spaanse overheersing had verwonnen en er nog altijd niets veranderde, stelden de Indianen zich achter degenen die zeiden dat ze de Kerk als hun grootste vijandin bestrijden moesten. Zij hielpen mee de macht der Kerk vernietigen. Zij brachten de democraten aan het bewind en de roodhuid Ignacio Comonfort werd President van Mexico. Doch alles bleef zoals het was. Toen brachten ze de liberalen aan het bewind en de roodhuid Benito Juarez werd President van Mexico. En wederom bleef alles zoals het was.

Mexico kende eigenlijk slechts twee klassen: Hacienderos, grootgrondbezitters die vrijwel allen mestiezen waren, en Peones, straatarme dagloners en roodhuiden. Het kerkelijk bezit was uitgeroeid en verspild en niemand kon de begeerte der Indianen meer afleiden naar de rijkdom der Kerk. Daarbij waren de kloosters verlaten, de scholen en ziekenhuizen in puin gevallen, en zo bleef de roodhuid alleen: alleen met zijn harden arbeid, zijn slechte loon en zijn haat tegen den rijkaard die in Parijs of Zwitserland met handen vol het geld wegwierp dat met zoveel zweet en inspanning had gekost.

Niets was er terecht gekomen van de mooie beloften dat het grootgrondbezit verdeeld zou worden onder de Indianen: beloften waarmee alle partijen, ieder op haar beurt, de roodhuiden hadden gepaaid. Ten tijde dat Generaal Porfirio Diaz de teugels van het bewind in handen nam, telde heel Mexico niet meer dan dertienhonderd Ranchos, kleine boerderijen, welke alle eigendom waren van Indianen, doch die allemaal te zamen niet de schaduw waren, niet alleen van hetgeen aan de Indianen beloofd was, doch ook van hetgeen de Indianen daadwerkelijk hadden bezeten.

Daarentegen bezat Diaz' Minister van Oorlog, Generaal Trevino, een Hacienda met vijftienhonderd vierkante kilometer grond, dertigduizend stuks rundvee en achttienduizend paarden. Een landbouwmaatschappij was eigenaresse van zes millioen hectaren. Een Engelse maatschappij, welke van de regering grond gekocht had, wist in enkele jaren tijds 135 millioen pesos subsidie te verwerven. De hele staat Morelos was het eigendom van twintig families. Vrijwel de hele bebouwbare oppervlakte van Mexico, welks totale oppervlakte bijna zestig maal zo groot is als Nederland, was, om zo te zeggen, verdeeld in iets meer dan achtduizend Haciendas.

Zolang de grootgrondbezitter goed was voor zijn mensen, toonden de Indianen zich niet onhandelbaar. Over de Hacienda van Generaal Trevino zegt een wel zeer onverdachte getuige als Krumm Heller:

„Als een wijze en goede koning uit vervlogen tijden, woont hier de Haciendero en beheert zijn onmetelijke bezittingen, vèr van de spoorwegen, vèr van de gouddorst, zonder enige behoefte aan politie of soldaten: een waarlijk patriarchale toestand, ongenaakbaar voor 't socialisme, want de mensen van hier zijn zo eenvoudig, zo tevreden en zo primitief, dat zij zelfs het geld niet kennen."

Doch waar de Indiaan werd uitgebuit en als een slaaf behandeld, stonden de zaken er heel anders voor. Krumm Heller schildert dat in levendige kleuren. En Percy Martin oordeelt:

„De Peon van tegenwoordig is een heel ander mens, doch hij veranderde niet in zijn voordeel. Om erger te voorkomen bukt hij voor den sterkste; hij eerbiedigt de wettige overheid en vergeet de lessen van zijn ongeluk. Men drijft hem naar de revolutie om te strijden tegen den bezitter en vóór de klassenstrijd, en op die manier brengt men hem er toe zijn eigen belangen te gaan verdedigen ten koste van het algemeen welzijn. De enigen die hier voordeel van hebben zijn de gevierde en hardnekkige baanbrekers van het socialisme, die in den geëmancipeerden Peon een welwillenden toehoorder en een trouwen volgeling vinden."

Diaz slaagde er evenmin als zijn voorgangers in het vraagstuk van de sociale rechtvaardigheid voor den Indiaan op te lossen. En intussen plaatste hem de ontwikkeling der industrie voor een tweede moeilijkheid: het vraagstuk van de arbeid. Het socialisme maakte snelle vorderingen. De massa in de steden en op het platteland werd opgeruid en in beroering gebracht. En de katholieken deden niets. Hun ontging wederom de ernst van de toestand en het grote belang der beslissingen welke noodzakelijk genomen moesten en zouden worden. Er waren loffelijke uitzonderingen zoals de schrijver en redenaar Galindo, die een geweldige actie ontketende voor een op christelijke beginselen steunende landbouwhervorming, doch zij bleven uitzonderingen. De overgrote meerderheid der katholieke grootgrondbezitters en industriëlen, gerugsteund door een goed deel der geestelijkheid, wilde van geen sociale kwestie weten.

In zijn harderlijk schrijven van 10 Maart 1926 schreef de Bisschop van Huetjutla deze bittere bekentenis neer:

„De President der Mexicaanse Republiek verklaarde onlangs aan een Noord-Amerikaanse dagblad dat de vervolging in Mexico niets anders is dan een aantal krachtige maatregelen tegen de inmenging van de geestelijkheid in de politiek van het land. Door dit te beweren heeft de President der Mexicaanse Republiek gelogen. Wanneer wij, Mexicaanse priesters, schuld moeten bekennen, dan is het de schuld van ons juist niet bekommerd te hebben om de politieke vraagstukken van het land! Ik spreek hier niet van het politieke geknoei en gekonkel dat eigen is aan de afgevaardigden des volks, doch dat de massa evenmin kent als wenst; ik spreek hier over die politiek van beginselen welke de grondslagen zijn der fondamentele waarheden van de sociale orde: de politiek waaruit vrede, welvaart en sociaal welzijn voortkomen. Dat wij ons verre hielden van de sociale vraagstukken en niet de moed hadden om ze aan te durven, dàt is de schuld waarvoor wij moeten boeten onder de vreselijke toorn der Goddelijke Voorzienigheid in Wier handen het Jacobinisme niet meer dan een werktuig is.

In 1910 vierde Mexico luidruchtig het eerste eeuwfeest van zijn onafhankelijkheid. Een paar maanden later herdacht men niet minder feestelijk de tachtigste verjaardag van generaal Porfirio Diaz. Meteen daarna echter was voor den dictator het afscheidsuur gekomen. Hij verliet als balling het land, waarover hij dertig jaren geregeerd had en Madero volgde hem op.

Satyre en humor.

Geleende kleren.

Door de hoofdstraat wandelde een elegante dame, een zeer elegante.

Dames keken haar na en waren jaloers. Ze lachten dus, openlijk maar dunnetjes.

Heren keken haar nog meer na. Als de vrouwen er niet bij waren. En lachten ook. Stilletjes maar niet magertjes.

Plots komt een geziene schoenwinkelier uit zijn winkel gestormd, gooit de bewonderde dame op de grond, rukt haar de schoenen uit, zet haar dan weer op de kousenvoeten, waarna ze per al te à jour bewerkte kousen verder mag.

De dame gilt en grient, de hele menigte lacht royaal en hartelijk. Zowel de toeschouwende dames als heren.

De politie komt er natuurlijk bij te pas. Zij — dat is de mannelijke politie — vraagt den schoenmaker, waarom hij zo geweldadig berovend optrad.

„Geweldadig? Dat kan wel. Maar berovend? Geen sprake van. Er moeten nog wel tien paar schoenen door die opschepster betaald worden. Zij loopt maar te braniën en te flirten en ik kan fluiten naar m'n centen. Ik ben bijna failliet door al die deftige klanten, die te beroerd zijn om te betalen."

We veronderstellen, dat die deftige klanten nu wel betalen, want op een soortgelijke behandeling van dezen doortastenden leverancier zullen ze wel niet gesteld zijn.

Maar of ze klant blijven? Men wil nu eenmaal poffen, ook al is het niet nodig. Daardoor is menige coupeur en schoenmaker en winkelier ten onder gegaan. Pierre l'Ermite schetste dat zo treffend in zijn „Bloedrood kleed", waar 'n naaistertje het tering-slachtoffer wordt van een rijke dame, die het bloed onder de nagels en uit het hart van het knipstertje haalt, doch betalen... ho maar. Zij geniet liever op haar manier van het door het meisje rechtvaardig en zuurverdiende geld.

Toch is de methode van dien winkelier in Skoplje wel wat gevaarlijk. Stel dat kleermakers ook eens er toe overgingen, merkt een dagblad uit Belgrado op, dat deze geweldige gebeurtenis wereldkundig maakte.

Neen, dat gaat niet. Als allen trouwens eens de kleren en schoenen uitdoen, die ze niet betaald hadden, wat zouden er velen naakt door de wereld gaan. Naakter dan de bedelaars, die in lompen gekleed lopen. Die gaan wel in gekregen spullen, maar het is toch hun eigendom geworden en nam ook hun karakter aan, gelijk De Man dat zo prachtig beschreef in zijn schilderachtig boek over de landlopers.

Och, heel de wereld loopt bijna zonder iets eigens. Ook op geestelijk gebied. Als we de anti-papistische schrijvers in La Prensa eens geestelijk gaan uitkleden, wat blijken het dan muffe ouderwetse plunjes te zijn van Voltaire, Rousseau en andere Fransen uit de Pruikentijd. Kleren die we in onze dagen niet meer dragen. Toch staan daar ook velen voor in bewondering. De domme wereld wil nu eenmaal bedrogen worden.

De hulp in de nood.

Hein ontmoette een ouden kennis, die nemend:
er zeer slecht uitzag en hij vroeg deel-

„Wat scheelt er aan, vriend?"

„Ik doe geen oog toe 's nachts. Als ik vóór aanstaande Dinsdag geen dertig duizend gulden heb, ben ik failliet."

„Maar kerel," antwoordde Hein op verwijtende toon, „waarom ben je niet eerder bij me gekomen?"

„Wat! Kun jij me zoveel geld lenen?" riep de ander verrukt uit.

„Nee, dat niet, maar ik heb een uitstekend slaapmiddel voor je."

Er is toch niets van mij bij.

Mevrouw Smit liet geen gelegenheid voorbijgaan, om haar man te laten voelen, dat het tafelzilver van haar was, dat de piano van haar was, enz., zodat Smit vurig wenste, dat hij een arm meisje getrouwd had.

Op een nacht werd mevrouw wakker, doordat ze in de huiskamer stemmen hoorde.

Ze stootte haar man aan en fluisterde:

„Jan, wordt wakker, er zijn dieven beneden."

„Hè-è-è-è?" geeuwde Smit slaperig.

„Dieven beneden."

„Dieven?" en Smit keerde zich op zijn andere zij. „Laat ze hun gang maar gaan, er is toch niks van mij bij."

Verwaand.

De Amerikaanse schilder Whistler had de naam zeer zelfbewust te zijn. 'n Keer kwam in zijn gezelschap het probleem der erfelijkheid in debat. Men kon 't niet eens worden over de vraag, of ook een geniale aanleg erfelijk was. Een dame uit het gezelschap wendde zich ten slotte tot Whistler, die nog geen deel genomen had aan de discussie.

„Zegt u 't eens, meneer, is genie erfelijk of niet?"

Whistler antwoordde laconiek: „Ik weet 't niet, mevrouw, ik heb...... geen kinderen."

Copyright P. I. B. Box 6 Copenhagen

Adamson voert een gas-aanval uit.